

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Tumov drevored 6
5220 Tolmin
05 381 15 26
knjiznica@kcktolmin.si

LETNO POROČILO O DELU

Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2022

Tolmin, februar 2022

I POSLOVNO POROČILO

1	PREDSTAVITEV ZAVODA	4
1.1	PODATKI O ZAVODU.....	4
1.2	DEJAVNOST ZAVODA	5
1.3	ZAKONSKE PODLAGE.....	5
1.4	FINANCIRANJE ZAVODA	6
2	DOLGOROČNI CILJI	7
3	LETNI CILJI	9
4	OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV	12
4.1	KNJIŽNIČNO GRADIVO.....	13
4.1.1	Nakup gradiva	13
4.1.2	Darovi.....	15
4.1.3	Odpisano gradivo	15
4.1.4	Knjižnična zbirka	16
4.2	IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	16
4.2.1	Izposoja	16
4.2.2	Izposoja e-knjig	17
4.2.3	Medknjižnična izposoja.....	17
4.3	ČLANI IN UPORABNIKI.....	17
4.3.1	Obisk	18
4.3.2	Aktivni člani	18
4.3.3	Prebivalci in starostna struktura članov.....	19
4.3.4	Novi člani	20
4.3.5	Virtualni uporabniki	20
4.4	OSTALE DEJAVNOSTI	22
4.4.1	Dejavnosti za vseživljenjsko učenje in informacijsko opismenjevanje	22
4.4.2	Bibliopedagoško delo in spodbujanje bralne kulture za otroke in mlade.....	23
4.4.3	Medgeneracijsko spodbujanje branja	29
4.4.4	Spodbujanje bralne kulture za odrasle	29
4.4.5	Dogodki in prireditve	32
4.4.6	Domoznanska dejavnost.....	36
4.4.7	Oblike dejavnosti za ranljive skupine (otroke, mladino in odrasle).....	38
4.4.8	Strokovna pomoč in sodelovanje	39
4.4.9	Drugo.....	40
4.4.10	Promocija knjižnice in dejavnosti	41
4.5	KNJIŽNICA BOVEC	41
4.6	KNJIŽNICA KOBARID	42

4.7	POTUJOČA KNJIŽNICA.....	43
4.8	DOSTAVNA KNJIŽNICA	43
4.9	RAZNO	43
4.10	ODPRTOST	46
5	NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC	46
6	OCENA ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIMI LETI	47
7	OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA.....	47
8	OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA	47
9	POJASNILA NEDOSEŽENIH CILJEV	47
10	OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA	47
11	ANALIZA KADROVANJA.....	48
12	INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE.....	51
II RAČUNOVODSKO POROČILO		
1	POJASNILA K BILANCI STANJA.....	53
2	POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV	55
3	POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA	56
4	POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	57
5	POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV.....	57
6	PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA – PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI ZA LETO 2022	57
7	POROČILO O PORABI SREDSTEV AMORTIZACIJE	57
8	POROČILO O PORABI SREDSTEV ZA INVESTICIJE V LETU 2022	58
	PODATKI O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH MINISTRSTVA ZA KULTURO	58
9	POROČILO O POPISU TER POROČILO O USKLAJEVANJU PO 37. ČLENU ZAKONA O RAČUNOVODSTVU	58
	ZAKLJUČEK.....	59

I POSLOVNO POROČILO

1 PREDSTAVITEV ZAVODA

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin je javni zavod, ki so ga občine Tolmin, Kobarid in Bovec z Odlokom ustanovile leta 1999. Knjižnica opravlja knjižnično dejavnost na območju treh občin ustanoviteljic v naslednjih organizacijskih enotah:

- Knjižnica Tolmin: Tumov drevored 6, 5220 Tolmin,
- Knjižnica Bovec: Ledina 6, 5230 Bovec,
- Knjižnica Kobarid: Gregorčičeva 20, 5222 Kobarid,
- Potujoča knjižnica: Tumov drevored 6, 5220 Tolmin.

1.1 PODATKI O ZAVODU

Naziv:	Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Naslov:	Tumov drevored 6, 5220 Tolmin
Matična številka:	5052980
Št. proračunskega uporabnika:	37451
Šifra dejavnosti:	92.511
Davčna številka:	94679479
Številka transakcijskega računa:	01328-6030374586 pri UJP Nova Gorica
Vpis v sodni register:	1-56-00 pri Okrožnem sodišču v Novi Gorici
Telefon:	05 38 11 526
Elektronski naslov:	knjiznica@kcktolmin.si

Organa upravljanja:

1. Direktorica

Ime in priimek:	Jerneja Berginc
Izobrazba:	Univerzitetna diplomirana bibliotekarka
Imenovanje:	1. 10. 2020
Mandat:	5 let
Omejitev:	Zastopa brez omejitev

2. Svet knjižnice

Konstituiranje:	23. 12. 2019
Mandat:	5 let
Predsednik:	Mag. Janja Barić
Člani:	- predstavniki občin ustanoviteljic: Marica Klinkon (Občina Tolmin), Darjo Volarič (Občina Kobarid) in Marija Zorč (Občina Bovec) - predstavniki uporabnikov: mag. Janja Barić, Vlado Trost (Občine Tolmin) in Erika Tuta (Občine Kobarid) - predstavniki zaposlenih: Peter Pavletič, Marijana Vajngerl, Alenka Mahajnc

1.2 DEJAVNOST ZAVODA

V letu 2022 je Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin izvajala knjižnično dejavnost na območju občin Tolmin, Kobarid in Bovec v skladu z Zakonom o knjižničarstvu (Ur. l. 87/2001 in 92/2015) in Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin (Uradno glasilo št. 2, dne 15. 4. 1999, Uradni list RS, št. 50/16, Uradni list RS, št. 38/22).

V skladu z 2. členom Zakona o knjižničarstvu knjižnična dejavnost zajema:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- dejavnost knjižničnega informacijskega servisa za izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu.

Kot splošna knjižnica v skladu s 16. členom Zakona o knjižničarstvu:

- sodelujemo v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbiramo, obdelujemo, varujemo in posredujemo domoznansko gradivo,
- zagotavljamo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organiziramo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organiziramo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organiziramo kulturne prireditve.

1.3 ZAKONSKE PODLAGE

Poslovanje knjižnice med drugim urejajo:

- Zakon o knjižničarstvu,
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo,
- Zakon o zavodih,
- Zakon o javnih financah,
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju,
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji in aneksi,
- Zakon o javnih uslužbencih,
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu,
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah,
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic,
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe,
- Pravilnik o razvidu knjižnic,
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic,
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028),

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin,
- interni akti knjižnice in aktualna zakonodaja.

1.4 FINANCIRANJE ZAVODA

Knjižnica pridobiva sredstva za izvajanje dejavnosti:

- iz javnih virov za opravljanje javne službe:
 - iz sredstev državnega proračuna;
 - iz sredstev proračunov ustanoviteljic;
 - iz drugih virov v skladu z zakonom in drugimi predpisi;
- iz nejavnih virov za opravljanje javne službe:
 - z zaračunavanjem storitev v skladu s predpisi;
- iz dejavnosti na trgu, ki niso javna služba:
 - s prodajo blaga in storitev na trgu;
 - z donacijami, darili in iz drugih zakonitih virov, na način in pod pogoji, določenimi z zakonom;
 - z oddajanjem prostorov in opreme v najem;
 - iz sredstev drugih uporabnikov;
 - iz sredstev, pridobljenih na projektnih razpisih.

Tudi v letu 2022 so sredstva za delovanje knjižnice v svojih proračunih zagotovile občine ustanoviteljice, manjši del sredstev so predstavljali lastnimi prihodki knjižnice. Del sredstev za nakup gradiva in nakup IKT je zagotovilo Ministrstvo za kulturo.

Sredstva iz proračunov ustanoviteljic

Skladno z zakonodajo je posamezna občina ustanoviteljica zagotavljala sredstva za delovanje organizacijske enote v svoji občini (stroški dela, materialni stroški, investicije in investicijsko vzdrževanje, prireditve in projekti ter nakup gradiva) ter sredstva za skupne stroške (zaposleni v skupnih službah in materialni stroški skupnih služb ter delovanje Potujoče knjižnice). Delež financiranja skupnih stroškov posamezne občine je bil določen glede na število prebivalcev.

Občine so v letu 2022 zagotavljale sredstva za delovanje knjižnice na podlagi sprejetih proračunov in Pogodbe o financiranju knjižnične dejavnosti v obliki mesečnih dotacij oz. na podlagi zahtevkov. Posebnost leta 2022 so bile podražitve materialnih stroškov (energenti, storitve ...) ter višji stroški dela kot posledica sistemskih sprememb plačnega sistema javnih uslužbencev, kar pa ni negativno vplivalo na finančno poslovanje knjižnice (podrobneje v finančnem poročilu).

Sredstva iz državnega proračuna

Knjižnica je na neposrednem javnem pozivu Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa gradiva pridobila 24.807 € (od tega so pogoji razpisa zahtevali razporeditev 20% oz. 4.961 € za nakup e-gradiva in 80 % oz. 19.846 € za nakup izvirne slovenske literature, kakovostnih mladinskih del, publikacij v javnem interesu in zvočnih knjig) sredstev iz državnega proračuna za nakup knjižničnega gradiva v letu 2022, kar je 232 € več kot v letu 2021.

Na razpisu Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa IKT je knjižnica glede na postavljene kriterije (med drugim je kriterij aktualno stanje opremljenosti knjižnic z IKT glede na število prebivalcev) pridobila 80 € za knjižnico Kobarid, ostale enote niso ustrezale kriterijem.

Sponzorstva in donacije

S Kinogledališčem Tolmin je knjižnica sodelovala v projektu Od knjige do filma, kjer je kinogledališče prispevalo brezplačne vstopnice v nagradni igri. Za projekt Uganka meseca so različne založbe knjižnici podarile knjižno gradivo v vrednosti okoli 100,00 €.

Lastni prihodki knjižnice

Knjižnica je v letu 2022 lastne prihodke pridobila iz:

- nejavnih virov za opravljanje javne službe (članarine, zamudnine, opomini, tiskanje, skeniranje, medknjižnična izposoja¹).
- iz drugih virov (tisk nalepk za gradivo in bibliografski zapisi za druge inštitucije, oddaja prostorov in opreme, drugo).

V letu 2022 smo iz teh virov pridobili 28.214,64 € v Knjižnici Tolmin, 7.357,80 € v Knjižnici Kobarid, 6.262,70 € v Knjižnici Bovec in 382,90 € na Potujoči knjižnici; skupaj 42.050,24 € lastnih sredstev, kar je 220,90 € manj kot v predhodnem letu in 680,24 € več, kot smo načrtovali. Do sredine februarja je bil vstop v knjižnico pogojen z izpolnjevanjem PCT pogoja, kar je pomembno vplivalo na številčnost obiska in nasploh odnos do obiskovanja knjižnice. V času omejitev smo uporabnikom omogočali brezstično vračanje in prevzem gradiva.

Pridobljena sredstva je knjižnica namenila:

- predvsem za materialne stroške,
- stroške dela,
- prireditve in dejavnosti ter
- investicijsko vzdrževanje.

Sredstva v višini 1.627,81 € (1.322,19 € manj od načrtovanega), ki smo jih pridobili s plačili za izgubljeno gradivo in odpisano gradivo (v skladu s 15. členom Navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva), smo namenili za nakup novega gradiva.

2 DOLGOROČNI CILJI

Strateški načrt knjižnice za obdobje 2021-2025² temelji na strategijah razvoja na nacionalnem in lokalnem nivoju (Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018-2028), Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019-2030, Strategija kulturne dediščine 2020-2023, Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške) razvojne regije 2021-2027 (osnutek) ter občinskih programi za kulturo). V letu 2022 je bila sprejeta tudi Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022-2027.

Knjižnica želi z zastavljenimi strateškimi cilji in izvajanjem aktivnosti za njihovo doseganje izvajati raznolike knjižnične vloge v lokalnem okolju ter pri svojem delovanju slediti razvoju knjižnične dejavnosti, kadrov in IKT. Glede na prepoznane potrebe okolja in poslanstvo knjižnice prioritete aktualnega strateškega obdobja vključujejo predvsem področja bralne kulture, bralne in ostalih pismenosti za različne starostne skupine s poudarkom na ranljivih skupinah ter področje domoznanske dejavnosti in z njo povezane dediščinske pismenosti. Knjižnica izhaja iz svoje osnovne dejavnosti in obstoječih aktivnosti, ki jih skuša nadgrajevati.

¹ Vrste in cene storitev, ki jih je knjižnica zaračunavala uporabnikom v skladu s predpisi, so bile določene s Cenikom storitev knjižnice za leto 2022, ki ga je Svet knjižnice potrdil na svoji 9. redni seji dne 20. 12. 2021.

² Dosegljiv na

https://www.kcktolmin.si/wpcontent/uploads/2014/09/Strateski_nacrt_KCK_Tolmin_2021_2025.pdf

Strateške usmeritve

1. na področju knjižnične zbirke:

- zagotavljanje širokega in kakovostnega izbora raznolikih vrst knjižničnega gradiva za vse starostne skupine uporabnikov,
- vzdrževanje aktualnosti knjižnične zbirke,
- povečanje njene uporabe.

2. na področju uporabnikov in storitev:

- spodbujati bralno pismenost in bralno kulturo za otroke in mladino, odrasle ter starejše,
- slediti razvoju IKT na različnih področjih in krepiti vlogo knjižnice kot informacijske ustanove,
- izvajanje dejavnosti, ki krepijo socialno vlogo knjižnice v lokalnem okolju (druženje, medgeneracijsko povezovanje, večja vključenost starejših...)
- odzivanje na potrebe uporabnikov in lokalne skupnosti
- približati lokalno kulturno dediščino širšemu krogu uporabnikov,
- sodelovanje z drugimi institucijami, društvi in posamezniki na lokalnem in regionalnem nivoju.

3. na področju prostorov, opreme in vozil:

- prizadevanje za ustrezne (prostorske) pogoje za izvajanje knjižnične dejavnosti,
- vzdrževanje stavbe in prostorov vseh enot knjižnice,
- prizadevanje za ustrezno in zadostno računalniško, tehnično in varovalno opremo za izvajanje knjižnične dejavnosti in informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- skrb za racionalizacijo delovnih postopkov

4. na področju informacijske varnosti in e-poslovanja:

- skrb za informacijsko varnost na različnih področjih delovanja knjižnice.

5. na področju kadrov:

- permanentno izobraževanje in usposabljanje kadra s področja knjižničarske in sorodnih strok,
- spodbujanje zaposlenih pri razvijanju novih znanj in spretnosti,
- spodbujanje koncepta učeče se organizacije in prenosa znanj,
- zaposlovanje perspektivnega kadra s specifičnim znanjem.

Strateški načrt knjižnice za obdobje 2021-2025 vsebuje 13 ciljev in 30 ukrepov za njihovo realizacijo:

1. Aktualna, urejena in učinkovita knjižnična zbirka
2. Povečanje uporabe knjižnične zbirke
3. Povečanje števila uporabnikov knjižnice
4. Optimizacija dostopnosti lokalno pomembnega gradiva
5. Dediščinska pismenost
6. Povečanje uporabe e-storitev in informacijsko ter računalniško opismenjevanje
7. Vzdrževanje in prenova prostorov in opreme
8. Nadaljevanje aktivnosti za začetek rekonstrukcije in dozidave Knjižnice Tolmin
9. Pridobitev novega vozila za Potujočo knjižnico
10. Skrb za informacijsko varnost
11. Strokovno usposobljeni in odzivni zaposleni
12. Razširitev $\frac{3}{4}$ zaposlitve systemskega administratorja na polno zaposlitev

13. Razširitev 1/2 zaposlitve bibliotekarja na polno zaposlitev za potrebe domoznanske dejavnosti

3 LETNI CILJI

Začetek leta 2022 je bil še zaznamovan z različnimi preventivnimi ukrepi za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-19, kar je vplivalo tudi na realizacijo ciljev knjižnice. Na (ne)realizacijo nekaterih zastavljenih ciljev je vplivala tudi neugodna gospodarska situacija in z njo povezana višja sila. V letu 2022 si je knjižnica zastavila različne akcijske ukrepe, da bi sledila svojim strateškim ciljem:

1. (Ukrep 1) Načrtovanje in izvajanje aktivnosti upravljanja knjižnične zbirke,
2. (Ukrep 2) Izvajanje obstoječih in priprava novih dejavnosti za promocijo gradiva in branja,
3. (Ukrep 5) Usmerjena promocija storitev knjižnice za posamezne ciljne skupine,
4. (Ukrep 8) Katalogizacija domoznanskih vsebin,
5. (Ukrep 10) Digitalizacija,
6. (Ukrep 11) Načrtovanje in izvajanje dejavnosti za promocijo domoznanskega gradiva,
7. (Ukrep 12) Izvajanje obstoječih in priprava novih dejavnosti za promocijo e-virov
8. (Ukrep 13) Usposabljanja za uporabo e-virov in IKT
9. (Ukrep 14) Vzdrževanje in prilagajanje prostorov knjižnic potrebam in razvoju
10. (Ukrep 20) Izdelava novega vozila,
11. (Ukrep 21) Promocijske aktivnosti ob začetku uporabe novega vozila,
12. (Ukrep 22) Izvajanje dejavnosti za izboljšanje informacijske varnosti,
13. (Ukrep 23) E-hramba dokumentov,
14. (Ukrep 24) Permanentno in usmerjeno izobraževanje zaposlenih
15. (Ukrep 25) Učinkovita organizacija dela,
16. (Ukrep 26) Skrb za spodbudno delovno okolje.

Realizacija ukrepov iz strateškega načrta:

Knjižnična zbirka:

Z namenom aktualizacije in večjega obrata knjižnične zbirke (Cilj 1. Ukrep 1) smo izločili in odpisali zastarelo in neuporabno gradivo, neaktualno gradivo pa preusmerjali v skladišče. Z ustrezno nabavno politiko, ki smo jo zastavili v Načrtu nakupa knjižničnega gradiva za leto 2022³ in uskladili tako z Dokumentom o upravljanju knjižnične zbirke⁴ kot s pogoji javnega poziva Ministrstva za kulturo za sofinanciranje knjižničnega gradiva (NP-NKG-22), smo zadostili raznolikim potrebam vseh ciljnih skupin uporabnikov. S tem smo dosegli 15,7 % aktualnost zbirke, ki predstavlja enega od strateških kazalnikov. V Knjižnici Bovec smo izvedli popolno inventuro knjižničnega gradiva.

Še naprej smo aktivno posodabljali in prilagajali postavitev gradiva v prostem pristopu (npr. športne zgodbe ...) z namenom približevanja vsebin prepoznanim potrebam uporabnikov in posledično povečanja obiska (Cilj 3). Posebno skrb smo namenili ureditvi gradiva v otroškem kotičku tolminske knjižnice, da bi optimizirali najdljivost in zagotovili preglednost gradiva za uporabnike kljub majhnemu prostoru. Nadaljevali smo z označevanjem gradiva z namenom boljše najdljivosti in lažjega izbora (za dislektike, goodreads, piktogrami ...).

Knjižnično gradivo smo promovirali skozi različne projekte spodbujanja branja, ob različnih priložnostih, preko različnih kanalov in za vse starostne skupine (Cilj 2. Ukrep 2) z namenom

³ Dostopno na: www.kcktolmin.si/katalog-informacij-javnega-znacaja/

⁴ Dostopno na: www.kcktolmin.si/katalog-informacij-javnega-znacaja/

povečanja uporabe knjižnične zbirke in širjenja bralne pismenosti (več v poglavjih 4.4.3 – 4.4.5). Redno smo izpostavljali tematske izbore gradiv, izvedbo različnih dejavnosti smo povezali tudi s promocijo knjižnične zbirke. Branje in knjige smo posebej promovirali v mesečni oddaji na lokalnem radiu ter z rednimi prispevki v lokalnem in zamejskem časopisu.

Storitve in uporabniki:

Z namenom širjenja bralne kulture in povečanja števila aktivnih članov smo storitve knjižnice promovirali med različnimi ciljnimi skupinami (Cilj 3. Ukrep 5). K uporabi knjižnice in njenih storitev s poudarkom na vsebinah, namenjenih starejšim, smo posebej povabili vsa Posoška društva upokojencev ter koordinatorico projekta Aktivna starost – sožitje generacij na CSD Tolmin. S Klubom tolminskih študentov smo sklenili dogovor o subvencionirani članarini za študente - člane KTŠ. Ob posameznih tematskih prireditvah in dogodkih smo aktivno promovirali tudi vsebinsko sorodna knjižnična gradiva (o demenci, diabetesu, gorništvu...).

Z namenom optimizacije dostopa do lokalno pomembnega knjižničnega gradiva (Cilj 4) smo domoznansko gradivo redno katalogizirali (Ukrep 8) in s tem pomembno prispevali k širšemu iskalnemu naboru lokalno pomembnih vsebin za zadovoljevanje informacijskih ter raziskovalnih potreb uporabnikov. Nadaljevali smo z digitalizacijo lokalno pomembnih besedil (Ukrep 10) z uporabo OCR in sistema dCobiss ter zagotovili e-dostop do digitaliziranih vsebin na namenskem računalniku⁵ v Knjižnici Tolmin (kotiček E-domoznanstvo). Sodelovali smo tudi v skupnem projektu digitalizacije pisne kulturne dediščine z območno knjižnico v Novi Gorici. Tema leta 2022 so bila šolska glasila, zaključek projekta za to leto pa je bila razstava Skrito-Odkrito-Ohranjeno -Dostopno. Z digitalizacijo domoznanskih vsebin knjižnica prispeva k zagotavljanju širše dostopnosti tovrstnega gradiva in s tem pozitivno vpliva na ohranjanje dediščinske pismenosti prebivalcev (Cilj 5). Prav z namenom krepitev dediščinske pismenosti uporabnikov smo zasnovali projekt Beremo lokalno (Ukrep 11), s katerim želimo pod skupnim logotipom opozarjati uporabnike na lokalne vsebine tako z izpostavljanjem tovrstnega gradiva v namenskem kotičku kot z dodatno oznako različnih domoznansko obarvanih aktivnosti in dogodkov. Domoznanske vsebine so osrednja tema mesečnih obiskov Doma upokojencev v Tolminu, vključevali pa smo jih tudi v program različnih dogodkov in bibliopedagoških dejavnosti. Izpostavljali smo različne lokalno pomembne obletnice in tematsko domoznansko gradivo, tovrstne vsebine smo vključevali tudi v prireditveno dejavnost (več v poglavju 4.4.10). Da bi povečali uporabo različnih e-virov, ki jih knjižnica ponuja, smo njihovo promocijo vključevali v različne dejavnosti knjižnice (Cilj 6. Ukrep 12), predvsem v bibliopedagoške ure za starejše osnovnošolce ter ob dnevu knjižnice. Novo digitalno storitev, ki članom omogoča brezplačno izposajo slovenskih filmov (Baza slovenskih filmov), smo aktivno promovirali med različnimi skupinami potencialnih uporabnikov ter na spletnih kanalih. Skladno z Ukrepom 13 smo zagotavljali individualna usposabljanja uporabnikov za uporabo e-storitev knjižnice, v Knjižnici Bovec smo nadaljevali z izvajanjem Računalniških točk za starejše.

Prostori, oprema in vozila:

Skrbeli smo za vzdrževanje in posodabljanje prostorov vseh enot knjižnice (Cilj 7. Ukrep 14) z namenom zagotavljanja primernih pogojev za izvajanje kakovostne knjižnične dejavnosti. Med večja dela lahko štejemo beljenje celotne notranjosti, vključno s stopniščem, in pripravo na preureditev osrednjega dela Knjižnice Bovec, dokončanje druge polovice prenove parketa v Knjižnici Kobarid ter barvanje celotne notranje ograje, odstranitev zastarelih stolov, nabava ter montaža lesenih sedal v atriju Knjižnice Tolmin, nakup razstavnih vitrin in zamenjava dotrajane požarne centrale. Skladno z zagotovljenim financiranjem smo posodabljali tudi tehnično in računalniško opremo (več v poglavju 12).

⁵ Zaradi varovanja avtorskih pravic je potreben nadzorovan dostop.

V letu 2022 smo aktivno sodelovali z izdelovalcem novega vozila za Potujočo knjižnico in pri postavitvi notranje tehnične in pohištvene opreme iskali različne rešitve za zagotovitev optimalne uporabniške izkušnje tako z vidika zaposlenih kot uporabnikov. Skupaj z izbranim oblikovalcem smo pripravljali prepoznavno zunanjo podobo vozila (Cilj 9. Ukrep 20).

Informacijska varnost in e-poslovanje:

Za izboljšanje informacijske varnosti in zadostitev zakonodajnim zahtevam na področju varstva osebnih podatkov smo pooblastili družbo DataInfo, ki knjižnici zagotavlja tudi svetovanje pri izvajanju vseh potrebnih aktivnosti na tem področju ter izobraževanje vseh zaposlenih na področju varovanja podatkov (Cilj 10. Ukrep 22).

Skupaj z večino slovenskih splošnih knjižnic smo pristopili k uvedbi e-hrambe dokumentov, v letu 2022 so se v organizaciji Združenja splošnih knjižnic pripravljala enotna klasifikacijska pravila. Pridružili smo se skupnemu javnemu naročilu Uprave Republike Slovenije za javna plačila za izbor najugodnejšega ponudnika za e-hrambo. (Cilj 10. Ukrep 23).

Kadri:

Zaposlene smo spodbujali k pridobivanju novih znanj in spretnosti z namenom zagotavljanja kakovostnih storitev in dejavnosti (Cilj 11. Ukrep 24). Skupaj z vodstvom so se udeleževali številnih izobraževanj, ki so tako ali drugače pozitivno vplivala na kakovost delovanja knjižnice kot celote (več v poglavju 11). Posebej učinkovito organizacijo dela so ponovno zahtevale izredne razmere in izvajanje preventivnih ukrepov v prvi polovici leta. Organizacijo dela smo ob konstantni evalvaciji potreb delovnega procesa z mesečnimi razporedi prilagajali delu z uporabniki in knjižnično zbirko, hkrati pa optimalno upoštevali potrebe zaposlenih tako glede delovnih obveznosti kot izrabe prostih dni, vse z namenom zagotavljanja optimalne učinkovitosti izvajanja delovnih nalog in zadovoljstva zaposlenih (Cilj 11. Ukrep 25). Z doslednim upoštevanjem delovno-pravne zakonodaje, korektnim odnosom do delovnih in zasebnih potreb zaposlenih ter poudarkom na dobrih medosebnih odnosih je knjižnica skrbela, da so zaposleni delali v pozitivnem delovnem okolju, ki dolgoročno krepi pripadnost in izboljšuje kakovost delovanja zavoda (Cilj 11. Ukrep 26).

Realizacija zastavljenih ciljev glede gradiva, članov in dejavnosti:

Za leto 2022 si je knjižnica zastavila tudi konkretne cilje glede nakupa gradiva, izposoje, obiska, aktivnih članov, novo vpisanih članov, izvedbe različnih dejavnosti ter odprtosti naših enot. Pri načrtovanju smo predvidevali, da bodo omejitve in ukrepi, ki so takrat veljali, imeli negativne posledice na izvajanje knjižnične dejavnosti tudi v letu 2022. Večino teh ciljev smo z izvajanjem različnih aktivnosti in ob splošno boljši epidemiološki situaciji v letu 2022 presegli, povečalo se je tako število vpisov novih članov kot število aktivnih članov knjižnice, večja je bila tudi izposoja knjižničnega gradiva. Kljub višjim cenam knjižničnega gradiva smo kupili več gradiva od načrtovanega, zaradi omejevanja sprejemanja darov iz razloga prostorske stiske pa smo v knjižnično zbirko dodali manj darov od načrtovanega.

	Realizacija 2021	Načrtovanje 2022	Realizacija 2022
4.1 Knjižnično gradivo			
4.1.1 Nakup (brez e-knjig)	4.466 izvodov	3.955 izvodov	4.277 izvodov
4.1.2 Darovi	297 izvodov	300 izvodov	189 izvodov
4.1.3 Odpis gradiva	2.820 izvodov	3.000 izvodov	3.505 izvodov
4.2 Izposoja (brez e-knjig)	235.755 izvodov	240.000 izvodov	243.093 izvodov
Izposoja z e-knjigami	237.469 izvodov	242.000 izvodov	244.903 izvodov
4.3 Člani in uporabniki			
4.3.1 Fizični obisk v knjižnici	85.659 obiskov	87.000 obiskov	88.933 obiskov ⁶
4.3.2 Aktivni člani	4.716 članov	4.900 članov	5.064 članov
Odstotek aktivnih glede na prebivalstvo	26 %	27 %	28 %
4.3.4 Novi člani	393 članov	430 članov	449 članov
4.4 Ostale dejavnosti⁷			
Število dogodkov	77 dogodkov	134 dogodkov	167 dogodkov
5 Odprtost	5.293,5 ur	5.686 ur	5.692 ur

4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Na uspešnost delovanja knjižnice poleg dobrega načrtovanja in vodenja v največji meri vplivajo njeni zaposleni, ki s svojim delom in prizadevanji zagotavljajo kakovostno knjižnično javno službo. Zaposleni so se redno strokovno izobraževali, poleg osnovne dejavnosti izposoje knjižničnega gradiva so vsakodnevno opravljali delo informatorjev, izvajali bibliopedagoške dejavnosti na pravljčnih urah ter obiskovali in gostili številne skupine učencev in dijakov, pri svojem delu so sodelovali s številnimi različnimi ustanovami in posamezniki tako v fazi nabave gradiva kot pri organizaciji prireditev, aktivni so bili pri optimizaciji sistema Cobiss, opravljali katalogizacijo gradiva ter raznolike dejavnosti za spodbujanje branja in ustvarjanja za vse starostne skupine uporabnikov. Zastavljeni cilji za leto 2022 so bili v splošnem preseženi, kar pomeni, da je knjižnica uspešno opravljala svoje poslanstvo.

Tudi v letu 2022 so na realizacijo zastavljenih ciljev do neke mere vplivali ukrepi za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2 (COVID-19) na območju Republike Slovenije, ki so posegali tako na delo z uporabniki kot na upravljanje s kadri (karantene, kratkotrajna odsotnost zaradi bolezni, delo od doma). Knjižnica je dosledno upoštevala vse omejitve in aktualno zakonodajo, ki je izhajala še iz leta 2021. Vlada je z Odlokom o začasnih ukrepih za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19 (UL RS 22/22), ki je začel veljati 21. februarja 2022, sprostila omejitve tudi na področju kulturnih dejavnosti. Prenehal je veljati pogoj PCT (preboleli, cepljeni, testirani) pri izvajanju kulturnih prireditev in drugih kulturnih storitev za izvajalce in uporabnike, obvezna je ostala uporaba ustreznih zaščitnih mask v zaprtih javnih prostorih, razkuževanje rok in prezračevanje prostorov. Odlok o spremembah Odloka o začasnih ukrepih za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19 (UL RS 51/22, začetek veljavnosti 14.4.2022) je preklical obveznost uporabe zaščitnih mask, odpravljen je bil ukrep vzdrževanja medosebne razdalje, obvezno je ostalo razkuževanje rok in redno prezračevanje prostorov za izvajalce dejavnosti in

⁶ Od leta 2022 naprej se za beleženje fizičnega obiska skladno z navodili NUK in IZUM (Inštitut informacijskih znanosti Maribor) uporablja metoda »Določitev tipičnega tedna« v programu Cobiss3, zato številka ni neposredno primerljiva s preteklim letom.

organizatorje dogodkov. Dne 30. 5. 2022 je bil v Uradnem listu objavljen Odlok o prenehanju veljavnosti Odloka o začasnih ukrepih za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19 (UL RS 75/22), ki je dokončno odpravil vse ukrepe.

Ohranili smo možnost pošiljanja gradiva po pošti ter promovirali paketnike za samostojen prevzem naročenega gradiva pred Knjižnico Tolmin tudi izven časa odprtosti. Ves čas smo bili dosegljivi preko telefona in e-pošte. V začetku leta smo zagotavljali tako storitve neposredne kot brezstične izposoje in vračanja gradiva za vse obiskovalce, s čimer smo poleg zagotavljanja splošne dostopnosti do knjižničnega gradiva pozitivno prispevali k splošni družbeni klimi ob nadaljevanju vladnih ukrepov. Zaposleni so na podlagi ustrezne interne organizacije sami preverjali pogoj PCT ob vstopu v prostore knjižnice, kar je zahtevalo dobro organizacijo dela in prilagoditve na drugih delovnih področjih. Takšen pristop je podobno kot v letu 2021 pozitivno vplival na uporabniško izkušnjo, na drugi strani pa je to ponovno pomenilo dodatno obremenitev zaposlenih. Kljub temu smo pripravili številne dogodke in dejavnosti za različne ciljne skupine uporabnikov in pri tem sodelovali z različnimi institucijami tako v lokalnem okolju kot na nacionalnem nivoju. Aktivno smo skrbeli za promocijo knjižnične zbirke in dejavnosti knjižnice. Realizacijo načrtovanih dejavnosti smo v prvem delu leta prilagajali danim možnostim, pri tem smo dosledno upoštevali smernice in priporočila NIJZ in Vlade RS. Ocenjujemo, da se je knjižnica na podlagi izkušenj iz preteklih dveh epidemiološko neugodnih let tudi v letu 2022 učinkovito prilagodila danim okoliščinam in svojo dejavnost opravljala kakovostno ter v skrbi za zdravje uporabnikov in zaposlenih kljub vsemu uspešno realizirala Program dela za leto 2022 v takšni meri, kot so to dopuščale razmere, na katere nismo imeli vpliva.

4.1 KNJIŽNIČNO GRADIVO

4.1.1 Nakup gradiva⁸

Načrtovano za 2022: 3.955 izvodov novega gradiva

Doseženo v 2022: 4.227 izvodov

Realizacija v 2021: 4.466 izvodov

Knjižnica je gradivo kupovala v skladu s strokovnimi priporočili in standardi, smernicami iz Dokumenta o upravljanju knjižnične zbirke ter v skladu s pogoji razpisa ministrstva⁹. Kupljeno gradivo so strokovni delavci katalogizirali in njegovo zalogo beležili v programu COBISS3. Na ta način smo uporabnikom omogočili transparenten pregled nad knjižnično zbirko in novim gradivom. Kljub višjim cenam knjižničnih gradiv je bila realizacija nakupa nekoliko večja od načrtovanega, glede na leto prej pa se je zmanjšala.

V letu 2022 je knjižnica kupila **4.227** izvodov gradiva (239 izvodov manj kot v letu 2021) ali 2.231 naslovov (69 naslovov več kot v letu 2021)¹⁰. Sprememba razmerja med izvodi in naslovi je posledica sprememb v nabavni politiki knjižnice, na katero poleg prepoznanih potreb uporabnikov vpliva tudi strošek gradiva.

⁸ V realizaciji nakupa je poleg knjižnega in neknjižnega gradiva vključen tudi nakup serijskih publikacij, ne pa tudi nakup licenc za elektronske in zvočne knjige.

⁹ Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin v letu 2022 je dosegljiv na <https://www.kcktolmin.si/katalog-informacij-javnega-znacaja/>

¹⁰ Več informacij o nakupu gradiva v letu 2022 je v Zaključnem poročilu Neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah 2022, ki je na vpogled v upravi knjižnice.

Število kupljenih izvodov v letu 2022				
	2021	2022	Razlika	Delež od skupnega 2022
Knjižnica Tolmin	2.126	2.037	- 89	48 %
Knjižnica Kobarid	695	722	+ 27	17 %
Knjižnica Bovec	770	747	- 23	18 %
Potujoča knjižnica	875	721	- 154	17 %
SKUPAJ	4.466	4.227	- 239	100 %

Razmerja	Strokovna priporočila in standardi ¹¹	Doseženo razmerje
knjižno gradivo : neknjižno gradivo (izvodi)	Stopnjo obsega in prirasta neknjižnega gradiva določi knjižnica glede na aktualnost takšnega gradiva, ki je pogojena s tehnološkim razvojem.	98 % knjižno : 2 % neknjižno (3.940 izv. : 90 izv.)
gradivo za odrasle : gradivo za otroke in mlade (naslovi)	Delež knjižničnega gradiva za predšolske otroke, šolske otroke in mladostnike je praviloma 30 %. Knjižnica pri tem smiselno upošteva delež teh skupin med prebivalci ter prioritete med knjižničnimi vlogami.	64 % odrasli : 36 % otroci (1.435 nasl. : 796 nasl.)
strokovno gradivo : leposlovno gradivo (naslovi)	Do 50 % naslovov leposlovnega gradiva v krajevnih knjižnicah. Z velikostjo knjižnice se praviloma večja delež strokovnega gradiva.	41 % stroka : 59 % leposlovje (909 nasl. : 1.316 nasl.)

Serijske publikacije

Standardih priporočajo vsaj 100 naslovov informativnega periodičnega tiska v knjižnični zbirki krajevne knjižnice, kjer je sedež osrednje knjižnice, vendar v krajevni knjižnici ne manj kot 30 naslovov. V osrednji knjižnici je bilo obiskovalcem na voljo 128 naslovov informativnega periodičnega tiska, v naših krajevnih knjižnicah v povprečju 42 naslovov (Kobarid 43, Bovec 54 in Potujoča knjižnica 29). V številu naslovov so zajete tudi tiskane publikacije, ki jih prejemo brezplačno. Skupno celotna knjižnica prejema **139** naslovov serijskih publikacij, ki so v več izvodih razdeljeni med vse oddelke.

Knjižnica v skladišču tolminske knjižnice hrani okrog 60 naslovov informativnega periodičnega tiska zaradi trajnejših vsebin in zgodovinskega pomena, ostalo se izloči iz zbirke in odpiše ob koncu leta oz. ob zaključku letnika.

Elektronske knjige

E-knjige na portalu Biblos¹²

Načrtovano za 2022: 1.155 naslovov e-knjig

Doseženo v 2022: 1.209 naslovov e-knjig (133 novih)

Realizacija v 2021: 1.049 naslovov e-knjig

Knjižnica svojim članom že vrsto let omogoča brezplačno izposajo elektronskih knjig preko portala Biblos. Na voljo je leposlovje in strokovna literatura za odrasle in mladino v slovenskem jeziku. Ministrstvo za kulturo je tudi za leto 2022 določilo, da knjižnica 20 % sredstev, prejetih na javnem razpisu za nakup knjižničnega gradiva, nameni za e-knjige.

Konec leta 2022 je bilo članom knjižnice na voljo več kot 1.200 naslovov e-knjig v slovenskem jeziku. Članom knjižnice je bilo na voljo 17,4 % vseh naslovov na portalu Biblos (6.838

⁷ Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028), v nadaljevanju Standardi.

¹² Načrtovanje in realizacija nakupa e-knjig na portalu Biblos zaradi tako zastavljenega poročanja v preteklih letih izkazuje vse dostopne naslove, ki so uporabnikom na voljo v posameznem letu in ne samo nakupa licenc.

naslovov). Od 1.209 naslovov (licenc) je bilo 254 licenc vključenih v osnovni paket uporabnine, od tega 13 v paket dodanih v letu 2022) in 825 še vedno veljavnih licenc, ki smo jih kupili v preteklih letih. Kupljenih je bilo **133** licenc, kar je enako kot v letu prej. Povprečna cena kupljene licence za e-knjigo je v letu 2022 znašala 37,36 € (cena za licenco + uporabnina 16,57 € + DRM¹³), kar je za 0,40 € več od lanske povprečne cene.

Zvočne knjige na portalu Audibook¹⁴

Načrtovano za 2022: 100 naslovov

Doseženo v 2022: 105 naslovov zvočnih knjig

Realizacija v 2021: 121 naslovov zvočnih knjig

Od poletja 2020 bralcem omogočamo tudi dostop do zvočnih knjig preko spletne aplikacije Audibook. S tem smo povečali ponudbo različnih možnosti dostopa do literature in knjižne vsebine približali tudi senzorno oviranim uporabnikom ter drugim ranljivim skupinam.

Konec leta 2022 je bilo članom knjižnice na voljo 326 naslovov zvočnih knjig, kar je 102 več kot leta 2021 in predstavlja približno 46% vseh naslovov, ki jih ponuja portal Audibook (preko 700 naslovov). V letu 2022 je bilo kupljenih **105** licenc (100 v letnem paketu in 5 dodatno izbranih), ostali naslovi so iz nakupa preteklih let. Povprečna cena kupljene licence je bila 20,40€.

4.1.2 Darovi

Načrtovano za 2022: 300 izvodov

Doseženo v 2022: 189 izvodov

Realizacija v 2021: 297 izvodov

V letu 2022 je knjižnica v svojo zbirko dodala **189** izvodov gradiva (108 izvodov manj kot v letu 2021), ki so jih knjižnici podarili različni darovalci (Tolmin 114, Kobarid 27, Bovec 40 in Potujoča knjižnica 8). Serijske publikacije, ki jih prejmemo kot dar, so upoštevane v poglavju 4.1.1.

4.1.3 Odpisano gradivo

Načrtovano za 2022: 3.000 izvodov

Doseženo v 2022: 3.505 izvodov

Realizacija v 2021: 2.820 izvodov

Izloženo in odpisano je bilo **3.505** izvodov monografskih in serijskih publikacij (kar je 1.033 izvodov več kot v letu 2021) in sicer: v Tolminu 1.612 izvodov, Kobaridu 458, Bovcu 377 in na Potujoči knjižnici 1.058. Iz zbirke je bilo programsko izločenih tudi 29 izvodov, ki so jih med letom bralci izgubili in zanje poravnali odškodnino. Podatki o odpisanem gradivu so vključeni tudi v poročilo inventurne komisije z dne 31.1.2023.

V letu 2022 smo v luči aktualizacije knjižnične zbirke izločili in odpisali več izvodov gradiva kot leto pred tem. Izločanje neaktualnega, zastarelega ali kako drugače neuporabnega gradiva je sicer eden od ukrepov za doseganje strateških ciljev knjižnice.

¹³ DRM je kratica za urejanje digitalnih pravic pri uporabi določenih elektronskih gradiv (digital rights management) in predstavlja strošek, ki ga knjižnici za vsako izposojeno licenco zaračuna ponudnik.

¹⁴ Načrtovanje in realizacija pri licencah zvočnih knjig predstavlja izključno vsakoletni nakup licenc in ne vseh naslovov, ki so uporabnikom v posameznem letu na voljo na portalu Audibook in kot izhaja iz poslovnega modela portala.

4.1.4 Knjižnična zbirka

Na dan 31.12.2022¹⁵ je knjižnica hranila 186.879 izvodov gradiva, kar je 1.185¹⁶ več kot leto prej. Od tega je 87.198 izvodov v Knjižnici Tolmin, 32.079 izvodov v Knjižnici Kobarid, 37.560 izvodov v Knjižnici Bovec in 30.042 izvodov v oddelku Potujoče knjižnice.

Dne 31.12.2022 je bilo v knjižnični zbirki 165.983 izvodov knjižnega gradiva (88%) in 20.897 izvodov neknjižnega gradiva (12 %). Deleža ostajata enaka kot v letu prej.

Za malenkost se je povečal delež aktualnega gradiva v zbirki¹⁷ (15,7 %), na kar vplivata tako nakup kot izločanje gradiva iz zbirke. Aktualna, urejena in učinkovita knjižnična zbirka je eden od strateških ciljev knjižnice.

4.2 IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

4.2.1 Izposoja

Načrtovano za 2022: 240.000 izvodov

Doseženo v 2022: 243.093 izvodov

Realizacija v 2022 z e-knjigami: 244.903 izvodov

Realizacija v 2021: 235.755 izvodov

Realizacija v 2021 z e-knjigami: 237.469 izvodov

V letu 2022 so si člani na dom izposodili oz. podaljšali 243.093 izvodov fizičnega gradiva (7.338 izvodov ali 3 % več kot v letu 2021). Poleg tega je bilo zabeleženih 1.618 izposoj e-gradiva (96 manj kot leta 2021), kar predstavlja 0,66 % od celotne izposoje. Dosežena realizacija **244.903** izposojenih izvodov je presegla načrtovano število izposoj, kar lahko pripišemo izboljšanju epidemioloških razmer sredi leta in številnim aktivnostim, ki jih je knjižnica izvajala za promocijo knjižnične zbirke. V začetku leta smo poleg rednega dela omogočali brezstični prevzem in vračilo gradiva, ohranili možnost pošiljanja gradiva po pošti ter aktivno promovirali možnost prevzema gradiva v paketnikih in možnost izposoje digitalnih gradiv.

Število izposojenih izvodov v letu 2022					
	2021	2022	Razlika v izvodih	Razlika v %	Delež od skupne izposoje
Knjižnica Tolmin	112.265	121.383	+ 9.118	+ 8 %	49,5 %
Dostavna knjižnica	1.957	1.444	- 513	- 26 %	0,6 %
Knjižnica Kobarid	34.103	33.941	- 162	- 0,5 %	14 %
Knjižnica Bovec	40.742	38.265	- 2.477	- 6 %	15,6 %
Potujoča knjižnica	46.688	48.060	+ 1.372	+ 3 %	19,6 %
Skupaj fizična izposoja	235.751	243.093	+ 7.342	+ 3 %	99,3 %
E-knjige	1.771	1.618	- 153	- 9 %	0,7 %
SKUPAJ	237.526	244.903	+ 7.377	+ 3 %	100 %

V primerjavi s predhodnim letom se je skupna izposoja povečala za 3 %, najbolj v Tolminu. Zaradi zaprtosti ob izvajanju vzdrževalnih del in popolne inventure se je število izposojenih enot gradiva zmanjšalo tako v kobarški (13 delovnih dni) kot v bovški knjižnici (5 delovnih dni). Izposoja e-knjig se je nekoliko zmanjšala, še vedno pa je bistveno višja kot v časih pred epidemijo.

¹⁵ Podatki se nanašajo na zajem arhivske datoteke v sistemu Cobiss, pripravljeni na dan 3.2.2022.

¹⁶ Številka ne odraža letnega prirasta gradiva, temveč je rezultat celoletnega upravljanja s knjižnično zbirko.

¹⁷ Gradivo, staro 5 ali manj let.

Knjižnica je izposodila 134.962 fizičnih izvodov gradiva za odrasle (56 %) in 108.131 izvodov gradiva za otroke in mladino (44 %). V primerjavi z letom 2021 se je za 3 % povečal delež izposojenega gradiva za mlade, kar upoštevamo tudi v fazi nabave gradiva.

Med fizično izposojenimi izvodi je bilo 95,5 % knjižnega gradiva (232.137 izvodov) in 4,5 % neknjižnega gradiva (10.956 izvodov). Delež izposojenega neknjižnega gradiva se je v primerjavi s preteklim letom za malenkost povečal, za 6.659 se je povečalo število izposojenih izvodov knjižnega gradiva.

V letu 2022 je bilo izposojenih 4.390 izvodov serijskih publikacij (394 manj kot 2021) ali 1,8 % od vsega fizično izposojenega gradiva.

Preko knjigomata je bilo izposojenih 4.774 izvodov gradiva (1.627 več kot v 2021), kar predstavlja 2 % od celotne fizične izposoje. Povečanje tovrstne izposoje je med drugim posledica spremembe epidemioloških ukrepov v letu 2022.

Iz celotne zbirke knjižničnega gradiva so si bralci izposodili 77.643 (32 %) izvodov strokovnega gradiva in 167.260 izvodov leposlovja (68 %). Kot smo poudarili že v načrtu letnega nakupa, pri upravljanju knjižnične zbirke, vključno z nakupom, sledimo tudi razmerju zabeležene izposoje.

V povprečju so si bralci izposodili 810 izvodov fizičnega gradiva na dan odprtosti¹⁸, kar je 22 več kot leto prej. Posamezen aktivni član je v letu 2022 knjižnico v povprečju fizično obiskal 17,6 krat in si izposodil 48 izvodov gradiva (2 manj kot v 2021).

4.2.2 Izposoja e-knjig

Izposojenih je bilo 1.476 e-knjig, ki jih je na portalu Biblos zakupila naša knjižnica, kar je 12 % manj kot v letu 2021 (1.654 izposoj) in 142 zvočnih knjig na portalu Audibook, kar je 136 % več od preteklega leta (60 izposoj). Skupaj smo zabeležili **1.618** izposoj e-gradiv.

4.2.3 Medknjižnična izposoja

Knjižnica aktivno sodeluje v sistemu medknjižnične izposoje v slovenskem prostoru. V letu 2022 je drugim knjižnicam v Sloveniji posodila 26 monografskih publikacij, po naročilu svojih članov si je iz drugih knjižnic izposodila 220 izvodov gradiva, od tega 197 enot knjižnega gradiva in 23 člankov. Glede na preteklo leto se je število medknjižnično izposojenega gradiva malenkost zmanjšalo (15 izvodov manj).

Medknjižnična izposoja za študijsko gradivo iz knjižnic Nova Gorica, Ajdovščina in Idrija (Goriško knjižnično območje) je za člane knjižnice brezplačna. Sredstva za pokritje stroškov območne medknjižnične izposoje zagotavlja Ministrstvo za kulturo.

4.3 ČLANI IN UPORABNIKI

Povečanje števila uporabnikov knjižnice je eden od strateških ciljev in pomemben del vizije ter poslanstva knjižnice, saj so storitve splošne knjižnice namenjene vsem prebivalcem območja, na katerem deluje.

¹⁸ 260 delovnih dni in 40 sobot = 300 dni. Do vključno leta 2020 zaradi krajše odprtosti nismo vključevali sobot.

4.3.1 Obisk

Načrtovano za 2022: 87.000 obiskov

Doseženo v 2022: 88.933 obiskov

Realizacija v 2021: 85.659 obiskov

V knjižnici smo v letu 2022 zabeležili **88.933** obiskov zaradi izposoje, rezervacij, podaljšanj, vrnitve gradiva ipd. Pri beleženju obiska smo uporabili metodo »tipičnega tedna«.

V Knjižnici Tolmin je bilo zabeleženih 51.161 oz. 58 % vseh obiskov, na Dostavni knjižnici 187, v Knjižnici Kobarid 14.083, v Knjižnici Bovec 13.036 in na Potujoči knjižnici 10.466 obiskov.

Obisk v letu 2022			
	2021	2022 ¹⁹	Delež od skupnega obiska v 2022
Knjižnica Tolmin	49.569	51.161	58 %
Dostavna knjižnica	177	187	0,2 %
Knjižnica Kobarid	12.528	14.083	16 %
Knjižnica Bovec	13.717	13.036	14,8 %
Potujoča knjižnica	9.668	10.466	11 %
Skupaj	85.659	88.933	100 %

Na številčnost obiska knjižnice je negativno vplivalo omejevanje dostopa uporabnikom glede na pogoj PCT in posledice epidemije nasploh. Knjižnica Kobarid je bila od 30. 5. do 15. 6. 2022 zaprta zaradi dokončanja prenove parketa, bovška knjižnica je bila zaradi beljenja in popolne inventure gradiva zaprta en teden. Potujoča knjižnica je izpustila le minimalno število ur terenskega dela (4) zaradi cestnih zapor do nekaterih postajališč. Pogosti uporabniki Potujoče knjižnice so otroci iz vrtcev in podružničnih šol, ki si gradivo izposojajo na skupno člansko izkaznico, česar statistični podatki Cobiss ne beležijo (okoli 500 otrok mesečno).

V sistemu COBISS je bilo v letu 2022 zaradi izposoje in vračanja gradiva v povprečju zabeleženih 296 obiskov na dan odprtosti. Če temu prištejemo še obiskovalce prireditvev in raznih dejavnosti, pri katerih ta podatek beležimo izven sistema Cobiss, je knjižnico v letu 2022 obiskalo preko 94.000 obiskovalcev.

4.3.2 Aktivni člani

Načrtovano za 2022: 4.900 aktivnih članov

Doseženo v 2022: 5.064 članov

Realizacija v 2021: 4.716 članov

Matično knjižnico in njene enote je v letu 2022 obiskovalo **5.064** aktivnih članov (348 več kot v letu 2021). Podatki kažejo, da se je število aktivnih članov najbolj povečalo v Knjižnici Tolmin.

¹⁹ Od leta 2022 naprej se za beleženje fizičnega obiska skladno z navodili NUK in IZUM uporablja metoda »Določitev tipičnega tedna« v programu Cobiss3, zato številka ni neposredno primerljiva s preteklim letom.

Aktivni člani v letu 2022				
	2021	2022	Razlika	Delež razlike
Knjižnica Tolmin	3.311	3.873	+ 562	+17 %
Dostavna knjižnica	23	23	0	0 %
Knjižnica Kobarid	1.145	1.346	+ 201	+ 17,5 %
Knjižnica Bovec	979	1.140	+ 161	+ 16 %
Potujoča knjižnica	1.164	1.216	+ 52	+ 4,5 %
SKUPAJ aktivnih članov²⁰	4.716	5.064	+ 348	+ 7 %

Kljub koronskim omejitvam smo v letu 2022 z različnimi aktivnostmi presegli načrtovano število aktivnih članov, s čimer knjižnica izkazuje uspešnost pri doseganju aktualnih strateških ciljev. Čeprav je prve mesece leta zaznamovalo omejevanje vstopa v knjižnico ob pogoju PCT (v veljavi od septembra 2021 do 21. 2. 2022), smo uporabnike v nadaljevanju leta ob različnih priložnostih spodbujali k vpisu v knjižnico in skrbeli, da so bile knjižnične storitve brezpogojno na voljo vsem prebivalcem. Tudi odziv na povabilo k obisku pred zakonsko določenim izbrisom članskih podatkov je bil zelo dober.

V primerjavi z letom prej se je delež aktivnih članov med prebivalci Posočja dvignil za 2 % na **28 %**. Slovensko povprečje za leto 2021²¹ je 18 %.

4.3.3 Prebivalci in starostna struktura članov

Po podatkih Statističnega urada RS je dne 1. 1. 2022 na območju treh občin živelo:

Občina	Vsi prebivalci	0-14 let	15-64 let	65 + let
Tolmin	10.953	1.547	6.494	2.912
Kobarid	4.044	578	2.469	997
Bovec	3.178	343	1.981	854
Skupaj	18.175	2.468	10.944	4.763
Delež	100 %	14 %	60 %	26 %
Slovensko povprečje		15 %	64 %	21 %

Statistični podatki za leto 2022 kažejo, da ostaja delež starejših od 65 let na našem območju še naprej nadpovprečno visok.

Delež aktivnih članov po starostnih skupinah glede na delež teh skupin med prebivalci v 2022			
Starost	Št. prebivalcev	Aktivni člani	Delež članov v starostni skupini preb.
0 – 14 let	2.468	1.712	69 %
15 – 64 let	10.944	2.456	22 %
65 + let (upokojenci)	4.763	896	19 %
Skupaj	18.175	5.064	28 %

V letu 2022 je bilo v našo knjižnico včlanjenih 66 % vseh otrok v Posočju, 21 % odraslih in 17 % starejših od 65 let.

²⁰ Razlika v seštevku po posameznih enotah knjižnice nastane zaradi aktivnih članov, ki obiskujejo več naših enot.

²¹ Zadnji dostopen podatek na BibSist Online.

Delež aktivnih članov glede na delež med člani 2022		
Starost	Aktivni člani	Delež med člani
0 – 14 let	1.712	34 %
15 – 64 let	2.456	48 %
65 + let (upokojenci)	896	18 %
Skupaj	5.064	100 %

Trend staranja prebivalstva se kaže tudi v strukturi aktivnih članov, kjer je delež starejših od 65 let za 1 % višji kot leto prej.

4.3.4 Novi člani

Načrtovano za 2022: 430 novih članov

Doseženo v 2022: 449 članov

Realizacija v 2021: 393 članov

V letu 2022 se je v vse enote knjižnice skupaj vpisalo **449** novih članov, kar je 56 več kot v letu 2021 in več kot smo za leto 2022 načrtovali. S tem knjižnica uspešno zasleduje Cilj 3. Povečanje števila uporabnikov knjižnice.

Vpis v letu 2022		
	2021	2022
Knjižnica Tolmin	190	256
Dostavna knjižnica	1	0
Knjižnica Kobarid	53	67
Knjižnica Bovec	48	46
Potujoča knjižnica	81	57
Spletni vpis	20	23
Skupaj	393	449

4.3.5 Virtualni uporabniki

S ponujanjem možnosti spletnega vpisa uporabnikom omogočamo hitrejši dostop do spletnih vsebin. Na ta način do gradiva v slovenskem jeziku lažje dostopajo tudi zamejski Slovenci v bližnjih italijanskih občinah in izseljenci. Promovirali smo elektronske in zvočne knjige, različne e-vire in sistem Cobiss+, jih vključevali v izvedbe različnih dejavnosti (Rastem s knjigo, Dan knjižnice, obiski šolskih skupin...) ter uporabnike usposabljali za njihovo uporabo. S tem smo zasledovali strateški cilj povečanja uporabe e-storitev knjižnice.

SMS in e-obveščanje

Uporaba systemskega obveščanja uporabnikov o prispelem rezerviranem gradivu in izteku roka izposoje je v letu 2022 še narasla. Vseh poslanih SMS obvestil je bilo 4.469, vseh poslanih e-obvestil 35.374, potisnih obvestil pa 4.699.

Transakcije preko COBISS+

Člani so v letu 2022 preko sistema Cobiss+ izvedli 5.494 rezervacij prostih izvodov (5 % manj kot leta 2021), 2.410 rezervacij izposojenih izvodov (9 % manj kot v 2021) in 20.058 podaljšav izposojevalnega roka (26 % več kot leta 2021).

Spletna stran

Preko spletne strani smo uporabnike redno obveščali o aktualnem dogajanju glede možnosti uporabe knjižnice, jih seznanjali s knjižnimi novostmi in z raznolikimi vsebinami spodbujali bralno kulturo, obveščali o dogodkih in dejavnostih.

Dostopnost spletne strani smo zagotavljali skladno z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij. Zaradi tehničnih težav podatki o številu ogledov spletne strani niso na voljo.

Družbeni omrežji Facebook in Instagram

Aktivni smo bili na omrežjih Facebook in Instagram, da bi s tem dosegli čim širši krog potencialnih uporabnikov. Uporabnike smo obveščali o dejavnostih in dogodkih, promovirali raznolike možnosti uporabe knjižnice ter spodbujali in širili bralno kulturo.

Na družbenem omrežju Facebook smo pripravili 154 objav, kar je bistveno manj kot leta 2021 (354), ko smo zaradi epidemioloških razmer aktivneje delovali tudi na družbenih omrežjih. Do 31.12.2022 je profil knjižnice pozitivno ocenilo 1.375 oseb, kar je 63 več kot leto prej, profil pa ima 1.534 rednih sledilcev (124 novih, skupno pa 36 manj kot preteklo leto). Obiskan je bil 2.634-krat.

Na Instagram profilu smo konec leta 2022 imeli 530 sledilcev (26 več kot v 2021 in 46 novih), profil je bil obiskan 189-krat. Števila objav zaradi tehničnih sprememb znotraj profila nismo uspeli pridobiti. S FB objavami smo dosegli 21.347 ljudi, z IG pa 448, kar je glede na okoliščine v zvezi z epidemijo razumljivo manj kot v letu 2021.

Najodmevnejše objave na FB:

- Priložnostna razstava gradiva ob Tednu dojenja v sklopu festivala Dojiva se
- Najava dogodka Špela Hvalec: Duševne stiske; lahko pomagam?
- Reportaža o Potujoči knjižnici ob Tednu splošnih knjižnic

Na IG so imele objave manjši doseg, najbolj opažene pa so bile objave za mladino.

Youtube kanal

Youtube kanal knjižnice ima konec leta 2022 59 naročnikov (8 več kot leto prej) in skupno 8.702 ogledov. V začetku leta smo zaradi neugodnih epidemioloških razmer in veljavnih ukrepov dve predavanji iz sklopa E-povratna vozovnica izvedli preko spleta, eno od predavanj je shranjeno na našem YT kanalu. Zaradi izboljšanja razmer dodatnih spletnih vsebin nismo pripravljali, dodali smo posnetek praznovanja dneva knjižnice.

Elektronske baze podatkov

Tudi v letu 2022 smo uporabnikom omogočali prost dostop do zakupljenih e-podatkovnih zbirk (EBSCO, PressReader,...) in e-serijskih publikacij. Preko baze Ebsco so uporabniki lahko dostopali do 12.335 e-knjig in 4.463 e-časopisov v tujih jezikih, v bazi PressReader je bilo konec leta 2022 na voljo 7.418 e-serijskih publikacij v različnih jezikih.

Najbolj se je povečalo število uporabnikov Encyclopedie Britannice, in sicer za več kot 20.000, večja je bila tudi uporaba portalov PressReader in TaxFinLex. Oddaljen dostop je koristilo 48 članov knjižnice, ki so opravili 371 prijav.

	Prijave / vpogledi 2022
Oddaljen dostop preko spletne strani knjižnice	371
EBSCO	400
Encyclopedia Britannica	58.223
Pressreader	1.939
TaxFinLex	99

Stroški dostopa do podatkovnih zbirk se delno krijejo s sredstvi, ki jih osrednja območna knjižnica iz Nove Gorice pridobi na razpisu Ministrstva za kulturo za izvajanje nalog iz naslova območnosti. Del sredstev smo prispevale tudi knjižnice Tolmin, Ajdovščina in Idrija.

Omrežji Eduroam in Libroam

Zagotavljali smo delovanje omrežji Eduroam in Libroam, s katerima našim obiskovalcem ponujamo možnost varne uporabe spleta.

Eduroam (education roaming) je mednarodna federacija brezžičnih omrežij za uporabnike iz izobraževalne in raziskovalne sfere. Študenti, učenci, pedagogi, raziskovalci in drugi lahko s svojimi gesli uporabljajo vsako brezžično omrežje Eduroam, v Sloveniji ali tujini. Libroam (library roaming) pa je podobno omrežje v slovenskih knjižnicah, do katerega lahko z varovanimi gesli dostopajo člani knjižnic.

4.4 OSTALE DEJAVNOSTI

Različne dejavnosti, ki jih knjižnica izvaja z namenom doseganja strateških in letnih ciljev, so pozitivno prispevale k visokemu številu izposojenega gradiva in višjemu številu aktivnih članov.

4.4.1 Dejavnosti za vseživljenjsko učenje in informacijsko opismenjevanje

Knjižnica je pomemben element pri zagotavljanju možnosti vseživljenjskega učenja vseh prebivalcev. Poleg osnovne knjižnične dejavnosti in organizacije prireditev skuša knjižnica med svoje storitve umeščati čim bolj raznolike dejavnosti, s katerimi uporabnike spodbuja k vseživljenjskemu učenju in informacijskemu opismenjevanju. V vseh knjižnicah so uporabniki imeli možnost uporabe več računalnikov z dostopom do svetovnega spleta in elektronskih baz podatkov ter programskim paketom MS Office. Brezplačen brezžični dostop do interneta je na voljo v vseh enotah knjižnice.

Usposabljanja za uporabo e-storitev knjižnice

Člane smo individualno usposabljali za uporabo spletnih storitev knjižnice (izposoja e-knjig, zvočnih knjig, samostojno iskanje gradiv in informacij, uporaba sistema Cobiss+, iskanje po e-bazah podatkov,...) in s tem aktivno zasledovali naše strateške usmeritve²². Sistemske rešitve za beleženje števila tovrstnih aktivnosti zaenkrat še niso na voljo.

K organizirani izvedbi tovrstnega usposabljanja smo povabili tudi vsa lokalna društva upokojencev in koordinatorico projekta CSD Aktivna starost – sožitje generacij.

Računalniška točka

Računalniška točka je namenjena predvsem starejšim in začetnikom, ki se prvič srečajo z računalnikom, ali pa jih zanima samo določen program, uporaba spletnih orodij oz. potrebujejo pomoč pri uporabi telefona, tablice ipd. V letu 2022 je bibliotekarka v Knjižnici Bovec izvedla preko 32 ur individualnih računalniških opismenjevanj za 33 posameznikov.

Storitev smo dodali na portal Kam po znanje, ki ga pripravlja Andragoški center Slovenije in je namenjen pregledu možnosti izobraževanja odraslih.

Knjižnica semen novi 2022

V letu 2022 smo pristopili k novemu projektu Knjižnica semen, s katerim knjižnica proaktivno deluje v lokalnem okolju in širi dejavnost vseživljenjskega učenja. Projekt je eden od načinov ohranjanja biotske pestrosti kulturnih rastlin, ki temelji na brezplačni izmenjavi semen in

²² Cilj 6. Povečanje uporabe e-storitev in inf. ter rač. opismenjevanje

zasleduje enega od strateško zastavljenih področij znotraj Strategije razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022-2027²³. Obstoj knjižnic semen na nekem območju krepí lokalno skupnost, omogoča izmenjavo dobrih praks in vzpodbuja varovanje ter ohranjanje avtohtonih in tradicionalnih vrst rastlin. Ideja projekta je izposoja različnih avtohtonih semen, ki jih uporabniki po pridelavi delno vrnejo v knjižnico. Knjižnica semen je izvorno projekt Goriške knjižnice, v naši knjižnični mreži ga je med svoje storitve uvrstila Knjižnica Kobarid kot novost ob 20. obletnici delovanja. Vodja projekta je bibliotekarka iz kobariške knjižnice, ki je Knjižnico semen domiselno umestila v knjižnični prostor. Ob začetku projekta je knjižnica po predlogi Goriške knjižnice izdala priložnostno brošuro z opisom projekta. Članom je na spletni strani in na računalniku v kobariški knjižnici na voljo pregleden katalog. Uporaba Knjižnice semen je pogojena s članstvom v naši knjižnici, v letu 2022 smo sodelovanje spodbujali z brezplačno članarino in s tem spodbujali tudi obiskovanje knjižnice in njeno prepoznavnost v širši javnosti. Spomladi 2022 je v Knjižnici Kobarid potekalo zbiranje semen, vodja projekta je sodelovala tudi na dogodku Izmenjava sadik na kobariškem trgu. V sklopu projekta aktivno spodbujamo izposajo tematskega knjižničnega gradiva in s tem zasledujemo strateški cilj povečanja uporabe knjižnične zbirke.²⁴

V letu 2022 je v Knjižnici semen sodelovalo 32 članov, od tega se je zaradi projekta na novo vpisalo 5 članov. Zbranih je bilo 52 različnih vrst semen zelenjave, zelišč in rož. Izposojenih je bilo 73 vrečk semen.

Demenci prijazne točke

Aprila 2021 smo v sodelovanju z društvom Spominčica Zgornjega Posočja odprli Demenci prijazne točke v knjižnicah Tolmin, Kobarid in Bovec. Točke smo ohranili tudi v letu 2022 in skrbeli za večje ozaveščanje ljudi o demenci in z njo povezanimi težavami, izpostavljali tematsko gradivo ter sledili aktualnim informacijam na tem področju. V sodelovanju s društvom Spominčica Alzheimer Slovenija smo uporabnike obveščali o spletnih predavanjih in drugih zanimivostih s tega področja.

Razgibajmo možgane

Na družbenih omrežjih smo pod sloganom Razgibajmo možgane tudi v letu 2022 pripravili nekaj miselnih ugank, s katerimi želimo naše uporabnike spodbuditi k reševanju miselnih izzivov, hkrati pa s tem promoviramo knjižnično gradivo, iz katerega črpamo vsebino objav.

4.4.2 Bibliopedagoško delo in spodbujanje bralne kulture za otroke in mlade

Knjižnica z različnimi dejavnostmi aktivno sodeluje z lokalnimi vrtci in osnovnimi šolami ter spodbuja bralno pismenost in kulturo med mladimi na splošno. Izvajane dejavnosti podpirajo osnovno poslanstvo knjižnice in sledijo strateškemu načrtu (Cilj 2. Povečanje uporabe knjižnične zbirke ter Cilj 3. Povečanje števila uporabnikov knjižnice). Ponovno smo ob začetku novega šolskega leta otroke in mlade povabili k brezplačnemu vpisu v knjižnico.

Z izboljšanjem epidemioloških razmer so se ponovno povečale tudi aktivnosti, ki jih knjižnica izvaja za otroke in mladino. Zaposleni v vseh oddelkih knjižnice so izvedli številne dejavnosti in dogodke, ki se jih je udeležilo več kot **3.000** otrok, kar je okoli 2.000 več kot leto pred tem.

Obiski predšolskih otrok

V letu 2022 sta bovško knjižnico obiskala 102 predšolska otroka (31 več kot leto prej) oz. 9 vrtčevskih skupin. Poslušali so pravljice in spoznavali knjižnico. Kobariško knjižnico je obiskalo 181 otrok (119 več kot leto prej) oz. 10 vrtčevskih skupin. Knjižničarka iz tolminske knjižnice je pripravila bibliopedagoške ure za 39 skupin otrok, nekatere med njimi je obiskala

²³ Strateško področje 4: Trajnostni razvoj kot vodilo delovanja knjižnic

²⁴ Več o aktivnostih pri projektu pri 4.6 Knjižnica Kobarid in na www.kcktolmin.si/knjiznica-semen.

v vrtcu. Njenim pravljam (občasno ob uporabi gledališča kamišibaj) je prisluhnilo 643 otrok (505 več kot v 2021) iz vrtcev Tolmin, Podmelec, Šentviška Gora in Volarje. Predšolskim otrokom iz tolminskega vrtca je knjižničarka podelila tudi priznanja ob zaključku predšolske bralne značke. Potujočo knjižnico otroci iz vrtcev sicer redno mesečno obiskujejo glede na razpored obiskov, petim skupinam 66 otrok (46 več kot leto prej) pa je knjižničarka pripravila tudi pravljično uro na bibliobusu. Skupine otrok iz tolminskega vrtca pogosto obiščejo knjižnico tudi izven organiziranih bibliopedagoških ur: številni vrtčevski otroci iz Tolmina so tako obiskali razstavo ob 50. obletnici Jamarske sekcije Tolmin.

Preko celega leta 2022 so naše knjižničarke pripravile preko 41 bibliopedagoških ur, ki se jih je udeležilo 60 skupin vrtčevskih otrok (36 več kot v 2021), kar pomeni 1.034 predšolskih otrok (734 več kot leto prej).

Obiski šolskih skupin

Izven posebnih projektov (Moja knjižnica, Rastem s knjigo, Dan knjižnice) je med letom 2022 Knjižnico Tolmin obiskalo 60 otrok iz OŠ Tolmin, ki jim je bibliotekarka pred začetkom počitnic predstavila poletno akcijo spodbujanja branja Bralna bratovščina. 25 učencev PŠ Kamno je ob obisku tolminske knjižnice prisluhnilo pravlji, 18 učencev PŠ Volče pa je ob obisku spoznavalo domoznanske vsebine in dragoceno gradivo. Tolminsko knjižnico so obiskale tudi štiri skupine otrok iz OŠ Kanal ob Soči (50 otrok), mlajši so prisluhnili pravlji z uporabo gledališča kamišibaj, 3. in 4. razredom pa je knjižničarka predstavila knjižnico in njene dejavnosti.

Kobariško knjižnico je obiskalo 26 šolskih skupin (547 otrok), od tega 6 skupin v času Tedna otroka, ko so si ogledali film in izbor znanstvenih poskusov Hiše eksperimentov. Šest skupin (78 otrok) je ob različnih priložnostih obiskalo tudi Knjižnico Bovec. Sodelovanje z osnovnimi šolami v lokalnem okolju je del načrtnega usmerjanja knjižnice v izobraževanje učencev o knjižničnih storitvah in spodbujanja k njihovi uporabi.

Knjižničarke so skupno pripravile preko 36 bibliopedagoških ur, ki se jih je udeležilo 869 učencev, kar sta 602 učenca več kot leto prej.

Ure pravlji z Lisico Mico z ustvarjalnimi delavnicami

Knjižnica je v jesensko-zimskem času zaradi izboljšanje epidemioloških razmer ponovno organizirala ure pravlji v vseh enotah in s tem spodbujala porajajočo se pismenost med otroki. Novo sezono pravlji smo začeli oktobra v vseh oddelkih (12 v Tolminu, 11 v Kobaridu in 11 v Bovcu). Pravlji so pripovedovale naše knjižničarke, ki redno spremljajo knjižne novosti na področju kakovostne otroške literature, namenjene pa so bile otrokom, starejšim od 4 let. Pravlji so tematsko povezane s časom izvedbe (božična, poletna, o bučah ...) in se navezujejo na ustvarjalno delavnico, ki jo knjižničarke pripravijo kot nadaljevanje pripovedovanja.

V letu 2022 so pripravile 33 pravljičnih ur in ustvarjalnih delavnic (13 več kot v 2021), ki se jih je udeležilo 396 otrok (210 več kot v 2021).

Uganke na Primorskem valu

V preteklih letih so bile v decembru na lokalni radijski postaji Alpski val predvajanje pravlji, ki so jih brali knjižničarji. V letu 2022 pa smo v sodelovanju z lokalno radijsko postajo pripravili 16 ugank na temo zime in praznikov. Otroci so uganki prisluhnili na radiu ali jo prebrali ob obisku Knjižnice Tolmin. Narisane in napisane odgovore so pošiljali na radijsko postajo in zanje prejeli nagrado. Uganke so bile objavljene tudi na FB profilu knjižnice, v tolminski knjižnici smo razstavili nekaj risbic z odgovori.

Malček palček bere

Za spodbujanje branja kakovostnih del najmlajšim in s tem razvijanje predbralne pismenosti smo mesečno pripravljali bralne predloge predvsem novejših knjižnih produkcij. Predloge smo izpostavljali v otroških kotičkih naših knjižnic ter na spletni strani.

Pravljичni kovček

Otrokom smo v vseh naših oddelkih v izposojajo ponujali pravljичne kovčke s podobami živali, napolnjenimi z raznovrstno otroško literaturo, lutkami in predmeti. S tem želimo spodbujati otroško domišljijo in predbralno pismenost ter povečati izposojajo gradiva.

Koraki do branja

Projekt Koraki do branja je nastal v sodelovanju z Osnovno šolo Tolmin. Z njim skuša knjižnica pomagati otrokom pri usvajanju bralne pismenosti. Izbor priporočenih knjig je namenjen mlajšim otrokom, ki se učijo branja malih tiskanih črk, otrokom s težavami pri branju ter otrokom, katerih materni jezik ni slovenščina. Knjige so polepljene s posebnimi nalepkami, ki označujejo stopnjo branja in zahtevnost besedila (Začenjam, Boljši sem in Že znam). Staršem je na voljo zloženka s priporočenimi knjigami in koristnimi informacijami. Zloženko so dobili tudi vsi tretješolci v Posočju ob predstavitvi bralne akcije Moja knjižnica. V vseh oddelkih knjižnice smo tudi v letu 2022 skrbeli za ustrezen izbor knjig in dopolnjevali seznam.

Projekt nadgrajujemo tudi na spletni strani, kjer starši najdejo sezname primernih knjig in nasvete za pomoč pri učenju branja.

Aplikacija Kobi

V povezavi s projektom Koraki do branja je bila tudi v letu 2022 na tabličnem računalniku v tolminski knjižnici na voljo aplikacija Kobi. Namenjena je otrokom, ki imajo pri branju težave, se spopadajo z disleksijo ali se pri branju težko zberejo. Kot učni pripomoček za učenje branja jo priporočajo tudi šolski strokovni delavci, zato jo nekateri otroci že poznajo in z njeno uporabo v knjižnici lahko nadgrajujejo šolsko delo. Zanimanim uporabnikom smo nudili individualne predstavitve delovanja.

Dislektikom prijazno branje novi 2022

Z letom 2022 smo mladinske knjige, katerih besedilo je po strokovnih kriterijih zapisano kot dislektikom prijazno, posebej označili. S tem smo nadgradili dosedanja prizadevanja približati branje tudi tistim, ki se zaradi različnih težav nad njim še niso navdušili.

Moja knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin (šolsko leto 2021/2022)

Akcija spodbujanja branja za tretješolce iz Zgornjega Posočja se vsako šolsko leto začne prvi ponedeljek v oktobru, na svetovni dan otrok, ter konča konec aprila. Namen akcije je učencem tretjih razredov olajšati prehod na samostojno branje in jih spodbuditi k rednemu branju ter obiskovanju knjižnice. Poleg učencev 3. razredov na območju občin Tolmin, Kobarid in Bovec v akciji vsako leto sodelujejo tudi učenci Podružnične šole za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami Tolmin in varovanci Varstveno delovnega centra Tolmin.

V šolskem letu 2021/2022 (16. sezona) je od 163 učencev vseh 12 knjig prebralo 119 učencev, kar je 73 % vseh tretješolcev v Posočju (23 % več kot leta 2021). Skupaj so prebrali 1.428 knjig, to je 228 več kot leto prej, zaradi akcije pa se je v knjižnico včlanilo 21 otrok, kar je več kot preteklo leto.

Ob zaključku akcije smo učence ponovno povabili v knjižnico ali jih po dogovoru obiskali na šoli in jim podelili priznanja ter jih nagradili s športno uro.

V akciji je sodelovali tudi 37 varovancev VDC in učencev PŠ za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami²⁵.

S 3. oktobrom 2022 smo začeli z novo sezono akcije za šolsko leto 2022/2023. Ob Dnevu knjižnice, med Tednom otroka ter z obiski razredov na šolah smo izvedli 19 predstavitev akcije (12 v Knjižnici Tolmin in okoliških šolah, 5 v Knjižnici Kobarid in okoliških šolah ter 2 v Knjižnici Bovec in okoliških šolah), ko smo k sodelovanju in branju povabili 176 tretješolcev in 21 učencev Podružnične šole za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami. Kot vedno smo akcijo spodbujanja branja naslovili tudi na varovance VDC Tolmin.

Uganka meseca

V letu 2022 so mladi obiskovalci vseh naših oddelkov lahko reševali Uganko meseca že 17. leto zapored, poleg tiskane in elektronske tudi interaktivno obliko preko spletne strani Liveworshets. Uganke smo povezovali z vsebinami leposlovnih in predvsem poučnih otroških knjig ter s tem spodbujali njihovo uporabo in izposajo. Poletno uganko smo povezali z medgeneracijsko akcijo spodbujanja branja Bralna bratovščina.

V letu 2022 je vsak mesec povprečno sodelovalo 67 otrok, skupno v celem letu pa 742 (119% več kot leto prej). Knjižno uganko smo promovirali z objavami na spletni in Facebook strani knjižnice, na Instagram profilu ter v prostorih knjižnic.

QL knjige

Mesečno smo pripravljali bralne predloge za najstnike in jih na ta način usmerjali k branju kakovostnih in berljivih mladinskih literarnih del. Izbor smo na različne načine promovirali med mladimi (obiski, spletna stran, FB in Instagram).

Piktogrami

Nadaljevali smo z opremljanjem novega mladinskega leposlovja s piktogrami, posebnimi slikovnimi oznakami, da bi mladim olajšali izbiro gradiva in s tem spodbujali bralno kulturo.

Zlate hruške

Slovenske knjižnice vsako jesen prejmemo nov seznam naslovov otroških in mladinskih knjig, ki jim je Center za mladinsko književnost Pionirska iz Mestne knjižnice Ljubljana v preteklem letu podelil znak za kakovost – zlato hruško. Tudi v letu 2022 smo te knjige opremili z nalepkami s simbolom zlate hruške. Nalepke na hrbtni strani knjig omogočajo hitro prepoznavo kvalitetnih knjig na knjižnih policah in spodbujajo bralno kulturo med mladimi. Seznami in spletne povezave do podrobnih informacij o zlatih hruškah so objavljeni na spletni strani knjižnice.

Rastem s knjigo za OŠ in SŠ (šolsko leto 2021/2022)

Projekt, namenjen učencem 7. razredov OŠ in dijakom 1. letnikov SŠ, poteka na nacionalnem nivoju pod okriljem Ministrstva za kulturo in Javne agencije za knjigo, splošne knjižnice pa kot izvajalke v lokalnem okolju sodelujemo z OŠ in SŠ. V šolskem letu 2021/2022 smo za osnovnošolce projekt izvajali že šestnajstič, za srednješolce pa dvanajstič zapored. Šole se za sodelovanje odločijo prostovoljno. Učencem oz. dijakom pripravimo predstavitev knjižnične dejavnosti, seznanimo jih s postavitvijo in iskanjem gradiva, posebno pozornost pa namenimo predstavitvi elektronskih knjižničnih virov (mCobiss, Biblos, Audibook, spletna enciklopedija Britannica itd.). Ogledali so si video predstavitev knjige (pripravi JAK), ki so jo ob zaključku obiska prejeli v dar. Zgodovino, razvoj in današnjo ponudbo knjižnice so mladi

²⁵ Glej 4.4.7 Oblike dejavnosti za ranljive skupine (otroke, mladino in odrasle)

spoznavali z ogledom kratkega video posnetka, ki smo ga pripravili v knjižnici. Zaradi neugodnih epidemioloških razmer in namenskih ukrepov so nekatere šole samo prevzele knjižne darove in učencem predvajale pripravljeno video gradivo.

Jeseni 2022 sta bibliotekarki v Knjižnici Tolmin sprejeli dve skupini dijakov 1. letnika gimnazije (55 dijakov) in dve skupini 2. letnika (55 dijakov), ki knjižnice v sklopu projekta Rastem s knjigo zaradi izrednih razmer v preteklem šolskem letu niso uspeli obiskati. Tolminsko knjižnico so obiskale tri skupine učencev 7. razreda OŠ Tolmin (57 otrok). Dve skupni sedmošolcev OŠ Kobarid (44 otrok) sta spoznavali krajevno knjižnico v Kobaridu s poudarkom na iskanju gradiva in predstavitvi podarjene knjige Jaz sem Andrej Vinka Moderndorferja. S podobnimi vsebinami so se seznanili učenci sedmega razreda OŠ Bovec (23 otrok) ob obisku bovške knjižnice.

Preko projekta Rastem s knjigo smo v letu 2022 dosegli 232 otrok (15 več kot leto prej) in izvedli 10 predstavitev knjižnične dejavnosti v 13 bibliopedagoških urah.

Mega kviz

Slovenski knjižnično-muzejski Mega kviz je moderna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja, ki se rešuje preko spleta. Predstavljali smo ga skupinam šolskih otrok, ki so obiskale knjižnico in ga promovirali na naši spletni strani v rubriki Za otroke in mladino. Na vidno mesto v knjižnici postavljamo različne tiskovine, plakate in zgibanke o Mega kvizu, da bi s tem spodbudili mlade k uporabi in izposoji poučnega knjižničnega gradiva.

S koncem sezone 2021/22 se je projekt Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz zaključil.

Papirni hokuspokus novi 2022

Jeseni 2022 smo kot novost izvedli sklop štirih kreativnih delavnic z ekološko noto. Delavnice so bile namenjene otrokom in mladim članom knjižnice od starosti 10 do 17 let, pripravila jih je bibliotekarka v tolminski knjižnici. Delavnic se je udeležilo 7 otrok. Na prvi delavnici so iz odpadnega pisarniškega papirja ročno izdelali papir, iz katerega so na kasnejših delavnicah oblikovali različne uporabne izdelke kot so: knjižne kazalke, voščilnice, kuverte, darilna embalaža in novoletni okraski. Z delavnicami smo spodbujali kreativnost in izmenjavo ustvarjalnih idej med udeleženci ter spodbujali uporabo tematske poučne literature.

Bralnice pod slamnikom... ob Soči

Že 12 leto zapovrstjo je založba Miš d.o.o. organizirala Mladinski literarni festival Branice pod slamnikom. Sodelujemo knjižnice iz vseh koncev Slovenije, iz Domžal, Tolmina, Idrije, Sežane, Nove Gorice, Maribora, Novega Mesta in Murske Sobote. Festival je namenjen spodbujanju otrok in mladih k branju kakovostnih otroških in mladinskih del in je trajal od 15. marca do konca maja 2022. Osrednja tema je bila zgodovinska in pustolovska literatura za otroke in mladino pod skupnim geslom Do konca in naprej!

Festival se je pričel s strokovnim srečanjem v Knjižnici Domžale in preko Youtube kanala. V sklopu literarnega festivala je bil razpisan literarno - ustvarjalni natečaj, namenjen učencem in učenkam 2. in 3. triade ter dijakom in dijakinjam srednjih šol. Učenci OŠ Tolmin, OŠ Podbrdo, OŠ Kobarid in OŠ Bovec so sodelovali na natečaju in nekateri osvojili nagrade za najboljše literarne in video prispevke.

V naših knjižnicah se je zvrstilo več *razstav izdelkov* otrok iz vrtcev in šol v Posočju:

- 1. – 15. 3. razstava vrtca Volče v Knjižnici Tolmin,
- 30. 3. dogodek v VDC,
- od 4. 4. naprej razstava video posnetka dogodka, ki se je odvijal v VDC,
- od 19. 4. naprej razstava izdelkov vrtca Žaga v knjižnici Bovec,
- od 25. 4. naprej razstava izdelkov Podružnične šole za otroke s posebnimi potrebami Tolmin v Knjižnici Bovec,

- 28.4. – 13.5. razstava izdelkov vrtca Kobarid v Knjižnici Kobarid,
- 12. 5. – 3. 6. razstava ob 50. obletnici delovanja Jamarskega društva Tolmin,
- od 23. 5. naprej razstava izdelkov vrtca Bovec v Knjižnici Bovec.

Festivalski dogodek je potekal 19. 5. v Knjižnici Tolmin in je primer zanimive povezave lokalnih vsebin (razstava ob obletnici Jamarskega društva) s temo festivala. Naš gost je bil pisatelj Damijan Šinigoj, tudi predsednik Jamarske zveze Slovenije, z njim sta se o njegovem mladinskem romanu *Kjer veter spi* pogovarjali dijakinji 1. letnika Gimnazije Tolmin. Dogodka so se udeležili dijaki 1. letnika Gimnazije Tolmin ter člani društva jamarjev Tolmin.

Spletni dogodki:

- 15. 3. strokovno srečanje v Knjižnici Domžale in na spletu,
- 6. 4. pogovor z avstralskim mladinskim pisateljem Barry Jonsbergom o njegovih knjigah (*Ujemi me, če padem*) ter o viziji prihodnosti in našem odnosu do planeta,
- v aprilu predstavitev knjige 12. festivala Bralnice pod slamnikom avtorice Gaje Kos, Ne pozabi na naslov!

Obiski šol in vrtcev v naših knjižnicah ter obiski knjižničark v šolah in vrtcih:

- 3. 5. obisk vrtca Kobarid v knjižnici Kobarid,
- 4. 5. obisk knjižničarke v vrtcu Volče s kamišibajem,
- 10. 6. vrtec v knjižnici Bovec, legende in pripovedke z Bovškega (Kamišibaj).

Festival se je zaključil 11. junija z dogodkom v sklopu Slamnikarskega sejma v Domžalah. Na dogodku so se vrstile različne delavnice z ilustratorjem Ivanom Mitrevskim ter pogovor s pisateljem Tadejem Golobom in Nino Mav Hrovat.

V naši knjižnici se je v času festivala skupaj zvrstilo 13 prireditev, sodelovalo je 8 ustanov in okoli 300 udeležencev. O festivalu smo širšo javnost seznanjali s članki v zamejskem časopisu *Dom* in lokalnem časopisu *Sočasnik* ter skrbeli za ažurne informacije o festivalu na naši spletni strani in družbenih omrežjih.

Ustvarjalne delavnice s 3D svinčniki

Konec leta 2022 smo nabavili vse potrebne pripomočke za izvajanje ustvarjalnih delavnic s 3D svinčniki (preteklo leto smo si pripomočke izposodili v Goriški knjižnici v sklopu njihove Mojstrovalnice, med mladimi člani pa je bilo izkazano veliko zanimanje). V Knjižnici Tolmin je knjižničarka izvedla počitniško delavnico ustvarjanja s 3D svinčniki, ki se jo je v dveh skupinah po 2,5 ure udeležilo 20 otrok.

Znanstvenik za en dan (Hiša eksperimentov)

Hiša eksperimentov je v knjižnicah v Bovcu in Kobaridu postavila deset eksperimentov, primernih za različne starosti otrok, ki so bili uporabnikom na voljo od 19. 9. do 7. 10. 2022. Eksperimenti so vsebovali kratka navodila za samostojno uporabo. Aktivnost smo promovirali ob dnevu knjižnice in med organiziranimi obiski šolskih skupin.

Tematske razstave

Za mlade bralce smo izpostavljali gradivo na različne teme. S priložnostnimi razstavami smo jih obveščali tudi o literarnih nagradah ter jih s predstavitvijo knjižnih novitet in zanimivih del usmerjali k branju kakovostne literature. V pravljični sobi tolminske knjižnice smo med drugim izpostavili knjige za poletno branje, knjige o zimi in praznikih itd.

Obveščanje o novostih

Za mlade bralce smo tudi v letu 2022 pripravljali zgibanke s sezname novosti, ki so dostopni v knjižnici in na spletni strani. Na ta način otroke in predvsem njihove starše seznanjamo z aktualno knjižno produkcijo in jih spodbujamo k branju.

4.4.3 Medgeneracijsko spodbujanje branja

Bralna bratovščina

V letu 2020 je bila akcija Bralna bratovščina zasnovana z željo po spodbujanju bralne kulture kot tudi po medgeneracijskem povezovanju bralcev in povečanju obiska knjižnice med poletnimi počitnicami. Bralce ob začetku akcije z različnim promocijskim gradivom povabimo, da se povežejo v bralne bratovščine, sestavljene iz vsaj ene mladoletne (kapetan bratovščine) in ene odrasle osebe, vsi sodelujoči pa morajo biti člani knjižnice. V času trajanja akcije je potrebno prebrati dvanajst knjig, od tega najmanj dve za odrasle. Ko bralci v knjižnici oddajo letak z vpisanimi dvanajstimi prebranimi knjigami, prejmejo nagrado.

Tretja sezona Bralne bratovščine je potekala od 21. 6. do 30. 9. 2022, tj. je od 1. koledarskega dneva poletja do zaključka evropskega tedna športa. Poletno Bralno bratovščino smo letos preimenovali v Športno, saj je bila osrednja tema letošnjega Nacionalnega meseca skupnega branja (8. 9. - 9. 10. 2022) branje in gibanje. Izbor knjig je bil zato letos omejen na leposlovne in strokovne knjige s športno tematiko. V vseh oddelkih smo postavili posebne kotičke s knjigami primernih vsebin za vse starostne skupine, promocijskim gradivom in seznamami knjig z dodatnimi naslovi. Za odrasle smo predhodno oblikovali posebno skupino »športne zgodbe« z biografijami športnikov, primerne knjige za otroke pa smo opremili s piktogramom »žoga«. Z akcijo smo povezali tudi poletno Uganko meseca.

Akcijo je uspešno zaključilo 54 bratovščin (v Tolminu 45, Kobaridu 5, Bovcu 4), kar je 32 bratovščin ali 37 % manj kot v preteklem letu. Za nagrado so prejeli športni rekvizit, set loparjev. Skupaj so prebrali 648 knjig. Zaradi akcije so se v knjižnico včlanili 4 novi bralci (8 manj kot lani), ki so prejeli torbo z logotipom knjižnice.

Od knjige do filma

Kot izvirni način promocije knjižničnega gradiva izvajamo projekt Od knjige do filma v sodelovanju s Kinogledališčem Tolmin. V vseh naših enotah izpostavljamo nekatere filme, ki se vrtijo v tolminskem kinu in so bili posneti po literarni predlogi. Pripravili smo razstave knjižnih del avtorja literarne predloge oz. knjig, ki se tematsko navezujejo na film. Ob nekaterih filmskih premierah smo pripravili tudi nagradno uganko, Kinogledališče Tolmin pa je podarilo dve vstopnici za brezplačen ogled filma v tolminskem kinu.

Datum	naslov
Januar 2022	Telesce (ob filmu razstava knjig o moči žensk)
April 2022	Tudi miši gredo v nebesa (razstava knjig o miših + nagradna igra)
December 2022	Brati gore: razstava knjig Dušana Jelinčiča ob prireditvi z avtorjem v Kinogledališču Tolmin

4.4.4 Spodbujanje bralne kulture za odrasle

Primorci beremo

Je najobsežnejši projekt spodbujanja bralne kulture za odrasle v Sloveniji, v katerem sodeluje devet slovenskih knjižnic ter knjižnici v Gorici in Trstu. Njegov namen je spodbujanje branja literarnih del slovenskih avtorjev. Projekt je potekal od 23. aprila do 8. novembra 2022. Na uvodni prireditvi smo v Knjižnici Tolmin gostili ultramaratonko Petro Vladimirov, avtorico knjige Evforija.

V vseh primorskih knjižnicah je skupaj sodelovalo preko 1.037 bralcev in bralk, uspešno pa jih je projekt zaključilo 812 (33 manj kot v 2021). Skupno so prebrali 7.501 knjigo, kar je 353 več

kot leto prej. Najbolj brane knjige so bile: Gretin greh avtorice Urške Klakočar Zupančič, Rdeča kapica avtorice Irene Svetek, Tajkun Avgusta Demšarja in Đorđić se vrača Gorana Vojnovića. Od leta 2007 do 2022 je 13.942 sodelujočih bralcev prebralo skupaj 106.840 knjig slovenskih avtorjev.

V projektu je v letu 2022 sodelovalo 88 članov naše knjižnice (trije manj kot v 2021), od tega je 76 sodelujočih (9 manj kot leto prej) akcijo tudi uspešno zaključilo. Skupno so sodelujoči prebrali 714 knjig, kar je 16 več kot leto prej. Zaključno prireditev smo izvedli v Tolminu, kjer smo gostili ilustratorja Ivana Mitrevskega, enega od avtorjev knjige Zgodovina Slovenije v stripu. Podpisano knjigo so skupaj s priznanjem prejeli vsi, ki so akcijo uspešno zaključili.

Vodja projekta v naši knjižnici je tudi v letu 2022 skrbela za spletno stran projekta ter pripravila vse potrebne tiskovine za vse sodelujoče knjižnice.

Primorci beremo ob skodelici kave

Bralni klub, ki v Knjižnici Bovec nadgrajuje projekt Primorci beremo, je bil zaradi odsotnosti zaposlene organiziran le dvakrat, udeležilo se ga je 19 oseb. Prebirali so knjige s seznama Primorci beremo 2022 in delili mnenja o njih.

Obiski Doma upokoencev Podbrdo, enota Tolmin

Knjižničarka iz tolminske knjižnice je 4-krat v letu (po dogovoru glede na zdravstvene razmere v ustanovi) obiskala varovance tolminske enote Doma upokoencev Podbrdo. S pripovedovanjem in glasnim branjem je udeležence povabila k pogovoru o branju, knjigah in predvsem lokalnih vsebinah domoznanskega značaja. Med drugim so se pogovarjali o:

- reki Soči ob pravljicah Zlata voda in Dobra vila v dolini Soče,
- dirki po Italiji (Giro d'Italia), zgodovini dirke, kolesih in kolesarjenju nekoč in danes ob pravljici Primož in bajk,
- jeseni, jesenskih pridelkih s kamišibaj gledališčem Janček ježek,
- decembrskih dobrih možeh, spominih nanje s pravljico Babica Zima.

Knjižničarka je obiske navezala na domoznanske vsebine in tako na svojstven način razširila projekt Beremo lokalno. Vsakega srečanja se je udeležilo od 20 do 30 varovancev.

Tvoja, moja, naša knjižnica – kulturna oddaja o knjigah in knjižnici

V letu 2022 se je na programu lokalne radijske postaje Primorski val odvrtelo 12 oddaj Tvoja, moja, naša knjižnica. Enkrat mesečno smo poslušalce obveščali o dogodkih na področju knjig, nagrajenih knjigah, dogodkih v knjižnici, knjižnih novostih... Preko radijskega medija smo dosegli širok krog potencialnih uporabnikov knjižnice in promovirali kakovostno literaturo za različne starostne skupine. Knjige, izpostavljene v oddaji, smo na posebnih plakatih promovirali tudi v vseh naših knjižnicah ter jih objavili na spletni strani knjižnice.

Poletni bralni namig na Radiu Koper

V letu 2022 smo za Radio Koper v sklopu cikla poletnih bralnih priporočil, ki so jih pripravile primorske knjižnice, posneli kratko predstavitev romana Konča se z nama kot poletni bralni namig naše knjižnice.

Knjižna pekarna

Pripravljene knjižne pakete iz knjižne pekarnice smo še naprej bralcem ponujali preko celega leta, da bi jim olajšali izbor gradiva ter tudi na tak način pripomogli k preprečevanju širjenja virusa. V vrečke, katere vsebino bralci vidijo šele po izposoji, med knjižne novosti dodamo tudi kakovostna leposlovna dela slovenskih ali tujih avtorjev in tako bralcem ponudimo možnost drugačne bralne izkušnje.

SeniKnjig

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin je na različnih lokacijah v Posočju postavila knjižne hiške, imenovane SeniKnjig. Izdelane so po podobi tolminskih senikov in namenjene vsem prebivalcem in obiskovalcem Posočja. SeniKnjig je registriran v mednarodni mreži Little Free Library (littlefreelibrary.org), ki združuje že preko 150.000 hišk po vsem svetu. Od leta 2016 je bilo v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi postavljenih že 9 hišk: na Slapu ob Idrijci, na planini Razor, na Modrejcah, ob Nadiži pri Robiču, v atriju tolminske knjižnice, ob Soči v Tolminu, v parku pri Kulturnem domu Bovec, v sklopu projekta Mrouce cajta na igrišču v Podbrdu in na otroškem igrišču v Čezsoči.

V 2022 smo v sodelovanju s Sončnim Kaninom postavili novo knjižno hišico na najvišjo točko doslej, v smučarsko kočo na Kaninu. To je že deseti senik, narejen po idejni zasnovi lokalnega ustvarjalca Hinka Fortunata. S knjižnimi seniki želimo knjige in branje razširiti preko celotnega Posočja in omogočiti dostop vsem prebivalcem ter hkrati soustvarjati turistično ponudbo Posočja. Ob začetku nove sezone smo osvežili tudi napise na strehah knjižnih senikov.

Priporočamo!

V letu 2022 smo vsak mesec bralcem v branje priporočili in še posebej izpostavili po en naslov nagrajenih in kakovostnih knjig. Knjige, označene s posebnimi nalepkami Priporočamo!, so s preteklimi predlogi za kakovostno branje postavljene v posebne kotičke. Priporočene knjige smo redno promovirali tudi na spletni strani knjižnice.

Goodreads

Na spletnem portalu Goodreads najdemo opise knjig in priporočila bralcev z vsega sveta, kjer lahko preverimo povprečno oceno na podlagi ocen več tisoč bralcev. Med lahkotnejšimi romani s posebno nalepko označujemo tiste, ki so po oceni portala Goodreads najboljša žanrska dela in so od leta 2010 dalje izšla v slovenskem prevodu. S tem želimo uporabnikom olajšati izbor pristočnega gradiva. Preverjene so bile ocene za 3.669 v preteklih letih kupljenih izvodov, od tega je nalepko dobilo 1.149 izvodov oz. 31,1 %.

Kot smo si zastavili že v letu 2021, smo tudi v letu 2022 ocene knjig na portalu Goodreads upoštevali kot pomožni kriterij pri nakupu novih knjig in jih takoj po nakupu opremili z nalepko.

Dobreknjige.si

Gre za spletni portal s priporočilno literaturo, namenjen promociji dobrega branja. Zasnovali sta ga knjižnici iz Nove Gorice in Kopra, danes ga soustvarja že večina slovenskih knjižnic. Uporaba portala z leti eksponentno narašča. Portal promoviramo na spletni strani kot uporabno orodje za izbiro dobrega branja. Do konca leta 2022 so priporočila, ki so jih v preteklih letih na portal vnesli naši knjižničarji, dosegla 16.174 ogledov, od tega v letu 2022 2.807.

Tematske razstave in bralne spodbude

S ciljem povečanja uporabe knjižnične zbirke (obrat gradiva) smo v vseh naših krajevnih knjižnicah pripravili več priložnostnih razstav gradiva na aktualne teme. Priložnostne razstave pripravljamo tudi ob različnih prireditvah, obletnicah znanih literatov, praznikih in podobno. Pri razstavah na temo zdravja in odvisnosti smo npr. sodelovali z goriško območno enoto NIJZ, v marcu smo izpostavili knjige Fabulinega izbora v sklopu Festivala fabula.

Priložnostne razstave gradiva v Knjižnici Tolmin 2022:

Datum	Vsebina
Januar	Zdrava prehrana
Januar	Od knjige do filma: Telesce (knjige na temo moč ženske)

Februar	Bookerjevi nagrajenci - izbor
Februar	Jože Plečnik – ob obletnici
Februar	Še mnogo vode bo preteklo ... (predavanje PRC) – knjige o vodah
Marec	Fabulin izbor 2022 (festival Fabula)
Marec	21. marec, svetovni dan poezije – dela posoških pesnikov
April	Razstava knjig o vrtu pred predavanjem Vanesa Jusića
Maj	Giro d' Italia - kolesarstvo
Junij	Osamosvojitve Slovenije (ob razstavi v galeriji)
Avgust	Dojenje (ob festivalu Dojiva se)
Avgust	Mestne drevnine (ob razstavi Občine Tolmin)
September	Ob začetku Bralne značke
September	Radko Polič Rac (ob smrti)
Oktober	1. oktober – mednarodni dan starejših (v sodelovanju z NIJZ)
November	Ob vzpostavitvi dostopa do Baze slovenskih filmov – promocija filmov
November	Duševno zdravje – Minka Gantar / Živa knjižnica (sodelovanje z NIJZ)
December	Božične in praznične knjige
December	Ilustrirane kratke zgodbe – ob novi postavitvi

Obveščanje o novostih

Za odrasle bralce smo redno pripravljali zgibanke s sezname novega knjižničnega gradiva ter seznam elektronskih in zvočnih knjig, ki so dostopni tudi na spletni strani knjižnice.

Literarne nagrade

Na spletni strani knjižnice smo nadaljevali s posodabljanjem podstrani Literarne nagrade z aktualnimi nagradami. S tem želimo pozitivno prispevati k dvigu bralne kulture med uporabniki in jih usmerjati k branju kakovostne slovenske in tuje literature.

Teden slovenskih splošnih knjižnic

smo skupaj z ostalimi splošnimi knjižnicami praznovali med 14. in 20. novembrom 2022 pod enotnim sloganom *Izvolite (v) knjižnico!*, s katerim smo opremili vabila na raznolike dogodke tistega tedna v vseh naših enotah.

Teden ljubiteljske kulture (20. - 27. 5.)

Pripravili smo posebne pakete z izborom filmov in knjig iz knjižnične zbirke posamezne knjižnice ter priložnostni plakat. S tem smo se vključili v skupni vseslovenski projekt, pri čemer smo aktivno promovirali knjižnično zbirko in spodbujali izposojanje predvsem filmskega gradiva. V tem tednu je JSKD Tolmin v atriju knjižnice pripravil tudi revijo otroških pevskih zborov Posočja.

4.4.5 Dogodki in prireditve

V letu 2022 smo sami in v sodelovanju z drugimi organizirali več prireditev in dogodkov za odrasle in otroke. Poleg ciklusa potopisov Povratna vozovnica smo ponovno uvedli sklop zdravstveno obarvanih predavanj Poskrbite za svoje zdravje. S prireditvami v atriju tolminske knjižnice smo sodelovali pri izvedbi Tminskega poletja in vse leto organizirali različne dogodke v sodelovanju z zunanjimi organizacijami in društvi, kar poleg bogatega prispevka k vseživljenjskemu učenju pozitivno prispeva k splošni prepoznavnosti knjižnice v javnosti. Planinsko društvo Tolmin je ponovno začelo z mesečnimi planinskimi večeri v galeriji knjižnice. Več predavanj je v galeriji organiziral tudi Klub zdravljenih alkoholikov, predavanje dr. Špele Hvalec o duševnem zdravju smo vključili v cikel Poskrbite za svoje zdravje. Različna predavanja in delavnice je v naših prostorih organizirala tolminska enota Ljudske univerze, ki deluje pri PRC Tolmin, pri nas so predavanja pripravili čebelarji iz Čebelarskega društva

Tolmin, tolminski gasilci pa so v oktobru v sodelovanju s knjižnico tradicionalno pripravili ter program za otroke s predstavitvijo dejavnosti in opreme. Mala hiša in VDC sta v knjižnici pripravila dan lutkarstva. Sodelovali smo tudi z goriško izpostavo NIJZ (Živa knjižnica, Otroci za varnost v prometu), založbo Beletrina pri predstavitvi knjig v sklopu njihovega projekta Beletrinini trubadurji ter s Policijo pri izvedbi zaključne prireditve ob projektu Varna pot v šolo. Zaradi epidemije smo v začetku leta 2 potopisni predavanji iz sklopa Povratna vozovnica izpeljali preko spleta. Prireditve »v živo« smo zopet pričeli izvajati konec februarja. Skupno je, poleg bibliopedagoških dejavnosti, tolminske prireditve v trajanju 119 ur obiskalo 2.848 obiskovalcev. Dogodki so bili pripravljeni tudi v krajevnih knjižnicah.

V vseh naših enotah smo skupaj pripravili ali gostili 166 prireditev, razstav in drugih splošni javnosti dostopnih dogodkov, ki predstavljajo pomemben del bibliotekarskega dela. Izvedli smo jih v skladu s priporočili NIJZ in Vlade RS. Skupno se je izvedenih dogodkov udeležilo preko 3.000 obiskovalcev, potopisna predavanja pa so na spletu dosegla preko 300 ogledov.

Tabela izvedenih dogodkov in prireditev (vključene ure pravljič, Računalniška točka in ostale javnosti dostopne dejavnosti, ki so med drugim navedene v poglavjih 4.4.1 do 4.4.4):

	Načrtovano Tolmin	Realizacija 2022	Načrtovano Bovec	Realizacija 2022	Načrtovano Kobarid	Realizacija 2022	Načrtovano skupaj	Realizacija 2022
Dogodki za odrasle	32	56	46	40	6	7	84	103
bralna kultura	5	6	6	5	0	0	11	11
razstava	3	3	0	0	1	1	4	7
dokumentarna razstava	2	4	0	0	1	1	3	9
film	7	7	0	0	0	0	7	7
glasba	2	2	1	1	0	1	3	4
potopis	4	6	2	2	3	3	9	11
predavanje	5	14	1	0	1	1	7	15
delavnica	1	2	1	0	0	0	2	2
Računalniška usposabljanja	0	0	35	32	0	0	35	32
ostalo	3	12	0	0	0	0	3	12
Dogodki za otroke ²⁶	18	28	15	17	15	17	48	62
bralna kultura	12	15	11	13	10	11	33	39
Razstava	1	2	1	3	2	1	4	6
ustvarjalna delavnica	2	7	0	0	1	2	3	9
predstava	0	1	1	0	1	1	2	2
Glasba	1	0	0	0	0	0	1	1
Film	1	1	0	0	0	0	1	1
prireditve	2	2	1	1	1	2	4	5
Spletni dogodki	2	2					2	2
Za odrasle (potopisi)	2	2					2	2
Skupaj	54	83	61	57	11	24	134	167

Povratna vozovnica

Zaradi epidemije smo 2 potopisni predavanji iz lanske sezone izpeljali preko spleta (E-povratna vozovnica). Predavanji si je na Youtube kanalu knjižnice ogledalo več kot 300

²⁶ Bibliopedagoške dejavnosti, ki so bile izvedene kot javni dogodek, upoštevamo pri številu izvedenih dogodkov.

gledalcev. V oktobru se je nov sklop petih potopisnih predavanj pričel v galeriji Knjižnice Tolmin in v Knjižnici Kobarid.

Poskrbite za svoje zdravje

Ciklus predavanj smo v preteklih letih organizirali v sodelovanju z Zdravstvenim domom Tolmin. Zaradi epidemije dveh sezon nismo mogli izpeljati. V jeseni 2022 smo se odločili, da ciklus ohranimo v bolj dinamični obliki in dogodke organiziramo bodisi samostojno bodisi v sodelovanju z lokalnimi institucijami, ustanovami in društvi s področja zdravja. Konec oktobra smo organizirali predavanje Minke Gantar, v novembru smo predavanje dr. Špele Hvalec o duševnem zdravju pripravili v sodelovanju s Klubom zdravljenih alkoholikov Tolmin.

Bukvarna Tolmin

Med 3. in 7. 5. je v galeriji tolminske knjižnice potekala bukvarna, sejem rabljenih in odpisanih knjig, ki smo jo zaradi velikega povpraševanja ponovno podaljšali še za dodaten teden. Pridobljena sredstva smo namenili nakupu novega gradiva.

Pravljice o vodah na odprtju učne pešpoti ob Tolminki

Ob Festivalu soške postrvi, uradnem odprtju pešpoti ob Tolminki in mednarodnem dnevu knjig za otroke je Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin skupaj z Občino Tolmin in drugimi ustanovami in društvi sodelovala pri izvedbi dogajanja ob Tolminki.

Ljudsko izročilo hrani številne pripovedi o vodah na Tolminskem, ki jih je knjižničarka navezala na pravljico urico z Lisico Mico, malo starejši so se pomerili v znanju in izpolnili vodno obarvano uganko meseca, odrasli pa so lahko prebirali zgodbe iz ljudskega izročila Posočja na treh priložnostnih razglednicah, ki jih je pripravil domoznanski oddelek Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin.

Živa knjižnica

V sklopu Goriških dnevov duševnega zdravja in v sodelovanju z goriško izpostavo Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter Klubom zdravljenih alkoholikov iz Tolmina smo v novembru izvedli Živo knjižnico z okroglo mizo, na kateri so sodelovali predstavniki lokalnih institucij, povezanih z duševnim zdravjem. Obiskovalci so se lahko v živo pogovarjali s posamezniki z osebno izkušnjo težav na področju duševnega zdravja in odvisnosti. Odziv obiskovalcev je bil zelo pozitiven.

Pohod po Kosmačevi učni poti

Po dveletnem premoru zaradi epidemije je v letu 2022 ponovno zaživel pohod po Kosmačevi učni poti. Pri projektu sodelujejo različne organizacije, tolminska knjižnica je tudi tokrat gostila zaključek pohoda. V atriju je Matjaž Pikalo pohodnike pozdravil z literarno-glasbenim nastopom in predstavitevijo knjige pesmi *Morje, morje, morje*

Tržnica dobrodelnosti

V organizaciji Občine Tolmin in Območnega združenja Rdečega križa Tolmin je konec aprila 2022 v atriju tolminske knjižnice potekala Tržnica dobrodelnosti, na kateri so se predstavili socialnovarstveni programi, ki delujejo v občini Tolmin, s poudarkom na programih za starejše.

Zborovski BUM 2022

25. 5. 2022 je JSKD OE Tolmin v atriju tolminske knjižnice organiziral revijo otroških pevskih zborov Posočja, Zborovski BUM 2022. Knjižnica je zagotovila pomoč pri izvedbi ter

notranje in zunanji prostor za realizacijo dogodka. Dogodka se je udeležilo preko 200 obiskovalcev.

Kino pod brezami

Poletne filmske projekcije smo skupaj s Kinogledališčem organizirali 8. leto zapored. V atriju knjižnice (v primeru slabega vremena v galeriji) smo si ogledali 8 filmskih projekcij. Nekaj filmskih projekcij smo pospremili z uvodnimi pogovori z ustvarjalci filma ali s filmom povezanimi tematikami ter založbo Beletrina (Beletrinini trubadurji).

Program Kina pod brezami 2022:

5. jul 22	Film Morena
29. jul 22	Film Vonj po rožah
26. jul 22	Film Luzzu
2. avg 22	Dej no
9. avg 22	Film Prasica, slabšalni izraz za žensko
16. avg 22	Film Tri nadstropja
23. avg 22	Film Zgodba Save
30. avg 22	Film Vesolje med nami

Pravljичno popoldne s KD Nit v atriju Knjižnice Tolmin

V poletnem času smo v atriju tolminske knjižnice gostili pravljичno popoldne ob izidu knjižice *Prav'ce pod Kozlovim robom*, ki jo je finančno podprlo Ministrstvo za Slovence v zamejstvu. Dogodek je nastal v sodelovanju s KD Nit.

Dan knjižnice in 20. obletnica Knjižnice Kobarid

Tudi v letu 2022 smo Dan knjižnice, peti po vrsti, organizirali na rojstni dan Cirila Kosmača. Dan knjižnice je namenjen spodbujanju obiskovanja knjižnice, bralne kulture ter predstavitvi naših dejavnosti in projektov v vseh oddelkih. Posebno pozornost smo ponovno namenili promociji raznolikih možnosti uporabe elektronskih virov, ki jih ponuja knjižnica. Novim članom smo ponudili brezplačen vpis in pridobili 19 novih članov.

- V tolminski knjižnici smo gostili pisatelja *Gorana Vojnovića* z njegovo zadnjo knjigo *Đorđić se vraća*, za najmlajše smo pripravili pravljичni popoldan s kamišibaj gledališčem in ustvarjalno delavnico, za mlade in odrasle pa delavnico ročne izdelave papirja z Destilator solutions. V počastitev Kosmačevega rojstnega dne smo izpostavili gradivo, ki ga o njem hrani naš domoznanski oddelek.
- Praznovanje dneva knjižnice smo v Knjižnici Kobarid povezali z **20. obletnico** njenega delovanja. Ob tej priložnosti smo, poleg razstave utrinkov 20-letnega delovanja knjižnice in promocijskih gradiv, v sklopu novega projekta *Knjižnica semen*, ki je v kobariški knjižnici v sklopu 20. obletnice zaživel spomladi, organizirali tematsko predavanje. Učenci OŠ Kobarid so pri obeležitvi obletnice sodelovali z razstavo, vrtčevski otroci pa so za kobariško knjižnico oblikovali knjigo. Ob praznovanju smo za otroke pripravili igro *Čarovniška abeceda* v izvedbi gledališča FulDoro.
- V času dneva knjižnice so bili v kobariški in bovški knjižnici otrokom na voljo poskusi iz Hiše eksperimentov.
- V Bovcu je s predstavitvijo knjige *Kurji pastir* nastopil Feri Lainšček, z njim se je pogovarjala članica bovškega literarnega kluba, Slavica Della Bianca. Kot spremljava in s samostojnim koncertnim nadaljevanjem je nastopila Ditka z skupino.

Dogodke Dneva knjižnice smo vključili v okvir Nacionalnega meseca skupnega branja, organiziranih dogodkov v skupnem trajanju dobrih 6 ur se je udeležilo 137 ljudi.

Srečanja za mlade starše ново 2022/2023

V decembru 2022 smo v sodelovanju z Mihelo Nanut, diplomirano medicinsko sestro in doulo (Inštitut Umbilica), pripravili prvo srečanje za mlade starše. Srečanje je bilo informativne narave, udeleženkam smo pripravili kratko predstavitev dejavnosti knjižnice mlade starše in njihove malčke, z Mihelo Nanut pa so predvsem snovale zanimive tematske sklope srečanj za leto 2023. Predvideli smo eno do dve mesečni srečanja z različnimi gostujočimi strokovnjaki. Prvega srečanja so se udeležile 4 osebe.

Festival Dojiva se

V sodelovanju s festivalom Dojiva se smo v prvem tednu avgusta obeležili svetovni teden dojenja. Festival je potekal v obliki spletnih predavanj, ponekod tudi ob druženju, v naših knjižnicah pa smo ob tej priložnosti posebej izpostavili knjižnično gradivo na temo dojenja, starševstva in vzgoje. S tovrstnimi sodelovanji želimo slediti strateškemu cilju povečanja števila uporabnikov knjižnice.

Razstave v galeriji tolminske knjižnice

V galeriji knjižnice so bile na ogled 4 dokumentarne razstave:

- Constructive Alps,
- razstava ob 50-letnici jamarske sekcije PD Tolmin (v sklopu projekta Bralnica pod slamnikom),
- Človeka nikar – delo Policije ob osamosvajanju Slovenije,
- Zelene površine v urbanem okolju

ter 3 umetniške:

- Živa Agrež: Poklon Soči,
- Marjan Humar: Občutena krajina,
- karikature Jožeta Trobca: Slovenske športne legende v karikaturi.

Na razstavi dobrodelnega projekta Pravljičnih 7 so si obiskovalci lahko ogledali ilustracije različnih slikarjev iz Slovenije in tujine.

Za krajši čas smo v galeriji razstavili likovne izdelke otrok, ki so na podelitveni slovesnosti v galeriji tolminske knjižnice prejeli nagrade likovnega natečaja Slovenske policije *Varna pot v šolo*.

4.4.6 Domoznanska dejavnost

Zbirka domoznanskega gradiva

Skladno s 16. členom Zakona o knjižničarstvu je knjižnica tudi v letu 2022 zbiralala, obdelovala, hranila in posredovala knjižno in neknjižno gradivo, ki obravnava območje občin Bovec, Kobarid in Tolmin z geografskega, arheološkega, zgodovinskega, literarnega, jezikovnega, sociološkega, kulturnega, gospodarskega in etnološkega vidika. Knjižnica zbira različne vrste gradiv: knjižno gradivo, časopise, raziskovalne in diplomske naloge, članke, neknjižno gradivo, koledarje, stare razglednice, fotografije, drobni tisk. Pri zbiranju knjižnica aktivno sodeluje z lokalnimi, zamejskimi in drugimi institucijami (šole, muzeji...) ter redno sledi aktualno objavljenim domoznanskim vsebinam v dnevnem časopisju. Redko domoznansko gradivo je naš bibliotekar iskal tudi preko različnih spletnih dražb in trgovin (Ebay, Delcampe, Amazon ...) ter sledil ponudbi v katalogih različnih slovenskih antikvariatov. V letu 2022 smo v domoznansko zbirko dodali 75 enot knjižnega gradiva in 65 zapisov za članke oz. spletne vire. S pomočjo zbranega gradiva knjižnica obeležuje obletnice rojstev/smrti pomembnejših domačih ustvarjalcev ter ohranja pisno kulturno dediščino, ki jo knjižničarke in knjižničarji pogosto vključijo v program bibliopedagoških ur (Cilj 5. Dediščinska pismenost).

Na spletni strani smo objavili bibliografijo monografskih in serijskih publikacij, pridobljenih v letu 2021 (Cilj 4. Ukrep 8. Katalogizacija domoznanskih vsebin).

Beremo lokalno ново 2022

Z letom 2022 smo zasnovali logotip Beremo lokalno, s katerim želimo opozarjati na lokalne vsebine v knjižnični zbirki ter širiti dediščinsko pismenost (Cilj 5, Ukrep 11). S tem želimo poljudne domoznanske vsebine približati širši javnosti. Uporabo logotipa smo razširili na različne ciljne skupine in jo smiselno povezovali z različnimi področji:

- v tolminski knjižnici smo pred domoznanskim oddelkom pripravili kotiček, v katerem izpostavljamo novejša gradiva z lokalno vsebino in/ali avtorji. Gradivo smo polepili z logotipom in izpostavili kratke vsebine knjig;
- logotip smo uporabili na majicah za zaposlene;
- dodali smo ga na razglednice, ki smo jih uporabili za promocijo domoznanskih gradiv (razglednice z motivi tolminskih voda ob uradnem odprtju poti ob Tolminki (2. 4. 2022, organizator Občina Tolmin),
- z logotipom smo opremili razstavo gradiva ob obletnici rojstva Joža Lavrenčiča, ki je bila na ogled v Tolminu in v Kobaridu.

Lokalne vsebine in pripovedi je knjižničarka uporabila tudi pri pripravi mesečnih obiskov varovancev doma upokojujencev v Tolminu.

Obrazi slovenskih pokrajin

Od leta 2012 naša knjižnica sodeluje pri ustvarjanju spletnega biografskega leksikona Primorci.si, ki se je v letu 2020 združil z drugimi slovenskimi portali pod enotnim imenom Obrazi slovenskih pokrajin. Doslej je naša knjižnica za portal prispevala že preko 230 zapisov življenjepisov pomembnih osebnosti iz Posočja. V letu 2022 so ti zapisi prejeli 43.907 ogledov.

V letu 2022 smo s knjižnicami Goriškega območja zastavili skupni projekt Obrazi slovenskih pokrajin – sklop pogovorov z izbranimi gosti, znanimi Primorci. V prvi sezoni (2022/2023) so načrtovani štirje pogovori iz vsake od knjižnic na območju. Podlaga za projekt je spletna stran Obrazi slovenskih pokrajin, dodajanje novih zapisov na portal je eden od pogojev za sodelovanje.

Digitalizacija domoznanskega gradiva in E-domoznanstvo ново 2022

Aktualne članke z lokalno pomembnimi vsebinami, ki smo jih v letih 2021 in 2022 shranjevali v e-obliki, zajeti z uporabo OCR, smo katalogizirali s pomočjo sistema dCobiss. Ta je omogočil avtorsko zaščiteno dostop do teh vsebin na namenskem računalniku v knjižnici. V letu 2022 smo v lokalni katalog dodali 84 digitaliziranih člankov in 1 zapis z zvočnimi posnetki.

Pripravili smo kotiček pred vhodom v domoznanski oddelek v Knjižnici Tolmin, kamor smo postavili namenski računalnik z omogočenim dostopom do digitaliziranih in katalogiziranih vsebin, dodali neposredne povezave do domoznanskih portalov in vsebin na naši spletni strani ter omogočili e-dostop do digitalnega arhiva starih razglednic, ki jih hrani domoznanski oddelek (Cilj 4. Optimizacija dostopa do lokalno pomembnega gradiva). Za uporabnike smo pripravili navodila, kotiček smo poimenovali E-domoznanstvo.

Projekt SOOD (Skrito – odkrito – ohranjeno – dostopno)

Poleg redne digitalizacije aktualnih domoznanskih vsebin naša knjižnica sodeluje z območno knjižnico v Novi Gorici in NUK v sklopu izgradnje portala dLib. Projekt sofinancira Ministrstvo za kulturo v sklopu dejavnosti območnih knjižnic.

Za leto 2022 smo iz naše domoznanske zbirke izbrali in predlagali digitalizacijo starih šolskih glasil lokalnih šol, ki pa bodo zaradi omejenih finančnih sredstev v celoti digitalizirana šele v letu 2023. Rezultat sodelovanja je vsakoletna domoznanska razstava SOOD (Skrito-odkrito-ohranjeno-dostopno), ki smo jo postavili ob 3. decembru v mali galeriji Knjižnice Tolmin.

Razstavo smo obogatili z deli Henrika Tume iz domoznanske zbirke.

Dnevi evropske kulturne dediščine

Od 24. 9. 2022 – 8. 10. 2022 so potekali Dnevi evropske kulturne dediščine, ki smo se jim v sklopu Dneva knjižnice pridružili tudi v tolminski knjižnici. Razstavili smo stare tiske, ki jih hrani domoznanski oddelek.

Domoznanske vsebine in Dobreknjige.si

Študentka, ki je v naši knjižnici opravljala študijsko prakso, je za temo svoje diplomske naloge izbrala domoznanske vsebine in njihovo promocijo na portalu Dobreknjige.si. Pri tem je na omenjeni portal vnesla 10 naslovov gradiva domoznanske narave in s tem pripomogla k dodatni promociji teh vsebin.

Domoznanske razstave

S priložnostno razstavo smo obeležili 160. obletnico Narodne čitalnice v Tolminu in 170. obletnico rojstva tolminske operne pevke Gabrijele Mrak.

4.4.7 Oblike dejavnosti za ranljive skupine (otroke, mladino in odrasle)

Kot splošna knjižnica, namenjena vsem prebivalcem lokalnega okolja, si Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin prizadeva tudi za vključevanje ranljivih skupin uporabnikov v svoje načrte in izvajanje dejavnosti.

- *Telesno ovirani* se prireditev, ki jih organiziramo v naših knjižnicah, lahko udeležijo v Tolminu in Kobaridu, v Bovcu pa večino prireditev pripravljamo v prostorih KD Bovec (pritličje), kjer je omogočen tudi dostop za gibalno ovirane osebe. Potujoča knjižnica ima vgrajeno dvigalo, ki omogoča prost dostop do gradiva v bibliobusu tudi telesno oviranim uporabnikom ter varovancem doma upokojencev in Varstveno delovnega centra Tolmin, ki jih redno obiskuje.
- Za *senzorno ovirane* in starejše uporabnike kupujemo knjige z večjim tiskom in jih označujemo s posebnimi nalepkami, da jih uporabniki lažje najdejo. V sodelovanju s Knjižnico za slepe in slabovidne Minke Skoberne iz Ljubljane so uporabnikom na voljo zvočne knjige na fizičnih nosilcih. Zbirko glede na izkazane potrebe dopolnjujemo. Ob obisku naših krajevnih knjižnic si uporabniki lahko izposodijo očala z različnimi dioptrijami za branje v knjižnici.
- Med uporabniki promoviramo uporabo *e-knjig* (Biblos), ki omogočajo poljubno povečavo tiska, ustrezno osvetlitev in druge osebne nastavitve. E-knjige uporabnikom ponujamo že od leta 2013, ponudbo naslovov redno dopolnjujemo in uporabnike aktivno izobražujemo za njihovo uporabo.
- Od poletja 2020 so članom naše knjižnice na voljo *zvočne knjige*, dostopne preko aplikacije Audibook. Zbirko redno dopolnjujemo in aktivno promoviramo med uporabniki.
- Za najmlajše uporabnike s težavami pri učenju branja in tiste, katerih materni jezik ni slovenščina, je v projektu *Koraki do branja* pripravljen izbor priporočenih knjig. Izbor ponujamo v vseh oddelkih knjižnice. V Knjižnici Tolmin je uporabnikom na voljo aplikacija KOBİ. Namenjena je vsem, ki imajo pri branju težave, se spopadajo z disleksijo ali se pri branju težko zberejo.
- Ob svetovnem dnevu *lahkega branja* smo uporabnike opozorili na dostopnost branja in gradiva za vse in izpostavili različne nosilce vsebin, ki omogočajo prilagoditev sprejemanja vsebine (elektronske in zvočne knjige), knjige z večjim tiskom za odrasle in različne oblike pomoči in spodbud za lažje branje mlajših uporabnikov.
- Z *Dostavno knjižnico* nudimo možnost dostopa do knjižničnega gradiva tudi starejšim in bolj oddaljenim prebivalcem v tolminski občini, ki živijo v težje dostopnih, demografsko ogroženih vaseh, do katerih ne vozijo javna prevozna sredstva. Dostavno

knjižnico in Knjižnico Tolmin so uporabljali tudi člani skupnosti Srečanje (komuna Don Pierino), ki deluje v bližnjem Čadrgu.

- V letu 2022 smo nadaljevali z upoštevanjem meril *dostopnosti spletnih vsebin za uporabnike z različnimi oblikami senzornih oviranosti*.
- Iz časa koronskih omejitev smo ohranili možnost *pošiljanja gradiv po pošti* z namenom zagotavljanja širšega dostopa do gradiv knjižnice vsem uporabnikom, ki iz različnih razlogov ne morejo sami v knjižnico.
- Sodelovanje z *VDC Tolmin in PŠ za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami – OŠ Franceta Bevka Tolmin (PŠIUOPP)*: knjižnica že vrsto let dobro sodeluje z Varstveno delovnim centrom Tolmin in Podružnično šolo za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami – OŠ Franceta Bevka Tolmin (PŠIUOPP). Vsako leto njihove varovance in učence povabimo k sodelovanju v akciji Moja knjižnica. Pravila akcije prilagodimo njihovim bralnim sposobnostim in jih k branju spodbujamo tudi z uporabno nagrado. V šolskem letu 2021/2022 je akcijo uspešno končalo 22 učencev, ki so skupaj prebrali 264 knjig, in 14 uporabnikov VDC Tolmin, ki so skupaj prebrali 168 knjig. Zaradi akcije in tudi sicer varovanci VDC redno obiskujejo Knjižnico Tolmin in Potujočo knjižnico. Dva obiska so namenili ogledu knjižnice ter poslušanju pravljice ob gledališču kamišibaj, ki jo je zanje pripravila naša knjižničarka.

Varovanci VDC redno sodelujejo tudi v projektu Bralnice pod slamnikom ... ob Soči. Zaradi epidemioloških razmer je bila izvedba v letu 2022 nekoliko okrnjena, v tolminski knjižnici je bil na ogled posnetek njihovega internega dogodka in zloženka: varovanci VDC so se odpravili na domišljijško pot, kjer so se skozi fotografijo in zgodbo srečali s svojo željo.

Varovanci VDC so tudi redni obiskovalci galerije v tolminski knjižnici.

- Sodelovanje z *Domom upokojencev Podbrdo*: vse enote Doma upokojencev Podbrdo obiskuje Potujoča knjižnica, ki ima vgrajeno posebno dvigalo za lažji vstop gibalno oviranih. Enoto v Tolminu enkrat mesečno obiskuje knjižničarka, za skupino varovancev pripravlja bralno-pripovedovalske urice z domoznansko vsebino, kar pozitivno vpliva na kakovost preživljanja prostega časa starejših.

4.4.8 Strokovna pomoč in sodelovanje

Pri katalogizaciji gradiva smo zagotavljali strokovno pomoč knjižnici Tolminskega muzeja in ažurirali bibliografije raziskovalcev za lokalno podjetje ter druge posameznike. Z lokalnimi šolami smo sodelovali pri nabavi gradiva, ki ga učenci potrebujejo za šolske obveznosti (Cankarjevo tekmovanje, Vesela šola, Angleška bralna značka ipd.). Pri različnih dejavnostih, projektih in prireditvah sodelujemo s številnimi posamezniki, društvi, zavodi in inštitucijami.

Študijska praksa

Med 3. in 20. majem 2022 smo dvema študentkama bibliotekarstva (Oddelek za bibliotekarstvo na Filozofski fakulteti v Ljubljani), ki prihajata iz lokalnega okolja, omogočili opravljanje obvezne študijske prakse. Pod mentorstvom bibliotekarjev sta spoznali splošno knjižnico kot organizacijo, vključili smo jih v izvajanje raznolikih knjižničnih dejavnosti in jima zagotovili tako delo s knjižnično zbirko kot uporabniki. Študijska praksa je eden od načinov spoznavanja bodočih strokovnih kadrov (vezano na strateški Cilj 11) in tudi možnosti njihovega kakovostnega usposabljanja za vključitev na trg dela. Obe študentki sta z našo knjižnico povezali tudi svoja diplomska seminarja, pri čemer smo jima nudili strokovno pomoč z delovnimi mentorji.

Sodelovanje s študenti

Knjižnica se je tudi v letu 2022 pozitivno odzvala na sodelovanje pri pripravi študijskih zaključnih nalog različnih študijskih smeri in študentom pomagala tako pri pridobivanju podatkov kot oblikovanju besedil, ki so se vsebinsko nanašala na Knjižnico Cirila Kosmača Tolmin. Poleg študentk bibliotekarstva smo strokovno podporo nudili študentom arhitekture pri magistrskih nalogah ter šolski knjižničarki pri njeni seminarski nalogi v sklopu programa OBOK ŠPIK-Š 2021/ 22.

IZUM - Cobiss

Naš bibliotekar – kontaktna oseba za Cobiss je redno sodeloval z IZUM pri sporočanju težav in predlogov izboljšav pri uporabi sistema Cobiss. O pomembnejših zadevah v zvezi z delovanjem sistema je obveščal zaposlene preko elektronske pošte in bil na voljo za podporo pri njegovi uporabi. Zadnja leta postaja omenjeni sistem za knjižničarje vedno kompleksnejši, potrebnega je več internega dela in organizacije, da bi ob tehnološkem napredku in potrebah uporabnikov lahko zagotavljali optimalno uporabniško izkušnjo.

IZUM je našo knjižnico izbral kot eno od testnih knjižnic za preizkušanje in optimiziranje nove različice programske opreme COBISS4, ki jo pripravljajo za implementacijo v bližnji prihodnosti.

4.4.9 Drugo

Baza slovenskih filmov novi 2022

Knjižnica od novembra 2022 ponuja možnost brezplačnega ogleda slovenskih filmov iz Baze slovenskih filmov. Z novo storitvijo želi prispevati k širitvi in ohranjanju slovenske filmske dediščine ter približati sodobno slovensko filmsko produkcijo širšemu občinstvu.

Baza slovenskih filmov (BSF) je digitalni arhiv slovenskih filmov, ki ga upravlja Filmoteka, zavod za širjenje filmske kulture. Ponuja bogat nabor slovenskih filmskih klasik, animiranih, dokumentarnih in kratkih filmov kot tudi eksperimentalnih in alternativnih avdiovizualnih del (5.932 naslovov). Filmi so opremljeni s podatki o produkciji in ustvarjalcih. Spletni portal objavlja tudi novice in napovedi dogodkov iz sveta slovenske filmske produkcije.

Knjižnica je z obveščanjem o novi ponudbi po različnih kanalih začela 14. novembra. Promocijska gradiva (plakate in letake s štirimi različnimi motivi, e-promocijski material v različnih formatih) je zagotovila Filmoteka. V knjižnicah smo uredili posebne kotičke s promocijskim in knjižničnim gradivom na temo slovenskega filma. K ogledu filmov smo bralce vabili tudi z objavami na našem FB profilu. Poleg nove rubrike z dostopom do baze filmov smo na spletni strani posebej izpostavili tudi bogato zbirko filmov na fizičnih nosilcih, ki je v vseh naših knjižnicah na voljo za izposajo.

Za dostop do filmov si člani knjižnice na spletnem portalu BSF ustvarijo brezplačen uporabniški račun, ki ga povežejo s knjižnico, za kar potrebujejo člansko izkaznico in geslo za Mojo knjižnico. Po izposoji si je potrebno film ogledati v roku 96 ur, po izteku tega časa film ni več na voljo. Bralec ima lahko istočasno izposojen le en film, v enem mesecu si lahko ogleda pet filmov in v celem letu 52 filmov. Poslovni model sledi ideji zagotovitve dostopa čim večjemu številu uporabnikov.

Ob uvedbi nove storitve je bilo članom slovenskih knjižnic od skupno 5.932 naslovov na voljo 412 (od tega 200 brezplačnih) filmov ali 3,57 %. Ostali naslovi zaradi različnih omejitev niso dostopni za izposajo.

Knjižnica je v letu 2022 zakupila 100 ogledov katerikoli filmov. Do konca leta 2022 si je 38 bralcev ogledalo 41 filmov. Preostalih 59 ogledov bodo bralci lahko koristili v letu 2023.

Prevzem gradiva v paketnikih - integracija s Cobiss novi 2021/2022

V aprilu 2022 je IZUM ponudil možnost povezave sistema Cobiss in paketnikov, ki smo jih konec leta 2021 namestili pred tolminsko knjižnico. Tolminska knjižnica je aktivno pristopila k integraciji dodatne možnosti v svojo ponudbo in ob začetku poletja, ko knjižnica prehaja na prilagojen poletni urnik, zagotovila možnost samostojne izbire paketnika kot prevzemnega mesta za naročeno gradivo preko aplikacije Cobiss+. S tem smo še dodatno razširili in poenostavili možnost prevzema gradiva tudi izven časa odprtosti knjižnice. Uporabnike smo o tem dodatno obveščali.

Subvencionirana članarina za člane KTS novi 2022

Z letom 2022 smo v sodelovanju s Klubom tolminskih študentov njihovim članom omogočili subvencionirano letno članarino v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin. V ta namen smo s KTS sklenili dogovor, ki je veljal od januarja do konca julija. Ugodnost so izkoristili trije študenti.

Repozitorij Digitalne knjižnice Slovenije

Jeseni 2022 smo z Narodno in univerzitetno knjižnico podpisali dogovor o možnosti trajne hrambe digitaliziranih knjižničnih gradiv v repozitoriju Digitalne knjižnice Slovenije. NUK knjižnici zagotavlja 5T prostora.

4.4.10 Promocija knjižnice in dejavnosti

V letu 2022 smo nadaljevali z aktivno promocijo knjižnične zbirke v prostorih naših knjižnic, da bi sledili cilju povečanja njene uporabe. Knjižnično zbirko in storitve knjižnice smo redno promovirali tudi v radijski oddaji Tvoja, moja, naša knjižnica na lokalni radijski postaji. Lokalni radio je vsako jutro obveščal uporabnike o obiskih Potujoče knjižnice in drugih zanimivih knjižničnih dejavnostih.

Knjižnica je aktivna na družbenih omrežjih Facebook in Instagram, ima svoj Youtube kanal ter spletno stran, ki jo redno osvežujemo.

Informacije o dogodkih in dejavnostih v knjižnici ter vabila na prireditve smo pošiljali različnim medijem, lokalnim skupnostim, ustanovam in podjetjem. Redno smo objavljali prispevke v lokalnem časopisu (Sočasnik) in med zamejci (Dom).

Zainteresirano javnost smo o dogajanju v knjižnici obveščali preko naročene e-pošte, različne dogodke in aktualne novice v zvezi z dogajanjem in odprtostjo knjižnice smo širili preko lokalne radijske in TV postaje ter s plakati, poslanimi v različne lokalne organizacije, podjetja in lokalne skupnosti.

4.5 KNJIŽNICA BOVEC

Knjižnica Bovec je zagotavljala izvajanje knjižnične dejavnosti v Občini Bovec, zaposlene so redno skrbale za knjižnično zbirko in opravljale informatorsko delo z uporabniki v oddelku, izvedeni so bili vsi skupni projekti in dejavnosti (pravljичne ure, projekt Moja knjižnica, Rastem s knjigo, Bralnice pod slamnikom, Primorci beremo, Bralna bratovščina...), nekatere so koordinirale bibliotekarke iz Knjižnice Bovec (Primorci beremo, Bralnice pod slamnikom). Poleg tega je bibliotekarka v bovški knjižnici pripravila 32 računalniških usposabljanj v sklopu Računalniške točke, v sklopu projekta Primorci beremo sta bili organizirani 2 srečanja bralnega kluba Primorci beremo ob skodelici kave, v sodelovanju z Literarnim klubom Bovec pa je knjižnica gostila dva bralna večera. Spomladi je knjižnica pripravila dve potopisni predavanji, na Noč knjige pa pravljичni večer za otroke. S pravljичno uro je bibliotekarka gostovala tudi na otvoritvi projekta Buška izbira v Stergulčevi hiši v Bovcu. V tednu ob Dnevu knjižnice je bovška knjižnica gostila pisatelja Ferija Lainščka s predstavitev knjige in koncert pevke Ditke, otrokom so bili na voljo znanstveni poskusi iz Hiše eksperimentov. Vseh pripravljenih dogodkov se je udeležilo preko 170 obiskovalcev.

Knjižnica Bovec aktivno sodeluje z lokalnim vrtcem in osnovno šolo ter njenimi podružnicami. V letu 2022 je knjižnico obiskalo 8 skupin oz. 102 predšolska otroka in 6 skupin oz. 78 učencev OŠ, v sklopu akcije Moja knjižnica smo trem skupinam bovških tretješolcev podelili priznanja za sodelovanje ter akcijo predstavili dvema skupinama novih tretješolcev (40 otrok). V sklopu projekta Rastem s knjigo je bovško knjižnico obiskalo 23 sedmošolcev. V okviru mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom so s knjižnico sodelovali otroci iz vrtca Bovec in Žaga ter učenci PŠ za otroke s posebnimi potrebami Tolmin, v knjižnici so razstavljali likovne izdelke. Svoje izdelke so v avli ob vhodu v knjižnico redno razstavljali otroci iz bovškega vrtca. V prazničnem decembru je Knjižnica Bovec ohranila pripravo posebnih paketov z materialom za ustvarjanje iz časa koronskih omejitev in otroke povabila k ustvarjanju okraskov za praznično smrečico v knjižnici.

Zaradi vzdrževalnih del in popolne inventure knjižničnega gradiva je bila bovška knjižnica v letu 2022 zaprta 5 dni.

4.6 KNJIŽNICA KOBARID

Knjižnica Kobarid je zagotavljala izvajanje knjižnične dejavnosti v Občini Kobarid, zaposlene so redno skrbale za knjižnično zbirko in opravljale informatorsko delo z uporabniki v oddelku, izvedeni so bili vsi skupni projekti in dejavnosti (pravljичne ure, projekt Moja knjižnica, Rastem s knjigo, Bralnice pod slamnikom, Primorci beremo, Bralna bratovščina...).

V letu 2022, ko je kobariški oddelek knjižnice zabeležil 20. obletnico delovanja, je Knjižnica Kobarid svojim uporabnikom ponudila novo storitev, **Knjižnico semen**. S tem je na svojstven način stopila v novo dobo ponudbe knjižničnih storitev z mislijo na sodobne potrebe lokalnega okolja, tako kot je pred dvajsetimi leti ponudila enega najsodobnejših knjižničnih ambientov v Sloveniji. Spomladi je potekalo zbiranje semen in promocija projekta, v poletnem času je vodja projekta sodelovala na Izmenjavi sadik na kobariškem trgu, ki ga je pripravil PRC, stojnico je obiskalo 25 oseb. Ob praznovanju dneva knjižnice, 28. septembra, je kobariška knjižnica v duhu novega projekta gostila predavanje Miše Pušenjak na temo pridelave semen, za otroke pa organizirala gledališko predstavo ter znanstvene poskuse v sodelovanju s Hišo eksperimentov. Učenci OŠ Kobarid so ob tej priložnosti sodelovali z razstavo, vrtčevski otroci pa so kobariški knjižnici ob obletnici podarili knjigo, ki so jo izdelali sami.

Svoje likovno delo je v Knjižnici Kobarid tudi v letu 2022 na ogled postavil lokalni umetnik Damjan Šturm, konec leta smo z domoznansko razstavo literarnih del obeležili 170. obletnico smrti Joža Lavrenčiča. GOINNO inštitut je pripravil dve delavnici za mlade *Postani znanstvenik za en dan*, ki se jih je udeležilo 12 otrok po predhodnih prijavah, umetnik *Jesse Cool* pa je na glasbeni delavnici obiskovalcem knjižnice približal tradicionalno indijsko glasbo in njen pozitiven vpliv na telo in počutje. Knjižnica Kobarid je v letu 2022 gostila tri potopisna predavanja v sklopu cikla Povratna vozovnica, na Kobariškem sejmu pa je pripravila pravljичni dogodek z lisico Mico in likovno ustvarjalnico. V avgustu so bila v kobariški knjižnici v sodelovanju z Občino Kobarid mladim na voljo VR očala za preizkus virtualne resničnosti, ki jih je preizkusilo 35 otrok. Vseh pripravljenih dogodkov se je udeležilo preko 150 obiskovalcev. Kobariška knjižnica je aktivno sodelovala z bližnjo osnovno šolo in vrtcem ter podružničnimi šolami. V letu 2022 je knjižnico organizirano obiskalo 10 skupin oz. 159 predšolskih otrok in 26 skupin oz. 553 učencev OŠ, podružnične šole je obiskala bibliotekarka. V sklopu akcije Moja knjižnica smo trem skupinam kobariških tretješolcev podelili priznanja za sodelovanje ter akcijo predstavili petim skupinam novih tretješolcev. V sklopu projekta Rastem s knjigo je kobariško knjižnico obiskalo 42 sedmošolcev. Osnovnošolci so v knjižnici razstavljali svoje izdelke. Zaradi dokončanja prenove parketa je bila kobariška knjižnica v letu 2022 zaprta 13 delovnih dni.

4.7 POTUJOČA KNJIŽNICA

Razpršena poseljenost in neugodne geografske ter demografske razmere na območju delovanja Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin (največjem knjižničnem območju v Sloveniji) zahtevajo učinkovito knjižnično mrežo za zagotavljanje dostopa do storitev knjižnice najširšemu krogu potencialnih uporabnikov, pri čemer je dejavnost Potujoče knjižnice nepogrešljiva. Potujoča knjižnica je v letu 2022 obiskovala 81 postajališč 89-krat mesečno v treh posoških občinah. Skladno z vsakoletno evalvacijo smo eno od postajališč ukinili, na enem pa podaljšali postanek za eno uro.

Potujoča knjižnica je tedenski razpored redno objavljala na FB strani in bralce obveščala s plakati ter vsakodnevno preko radijske postaje Alpski val. Informacije o obiskih Potujoče knjižnice smo bolj izpostavili tudi na spletni strani.

Število aktivnih članov in obiskovalcev se je glede na leto prej povečalo, povečala se je tudi izposoja, pri čemer je potrebno upoštevati, da si skupina otrok ob obisku PK na šoli izposodi gradivo tudi le na eno člansko izkaznico, kar je zabeleženo kot en sam obisk oz. članstvo (vsak mesec cca. 500 otrok). Obisk in izposoja učencev in strokovnih delavcev predvsem podružničnih šol in vrtcev predstavljata pomemben del dejavnosti Potujoče knjižnice.

Potujoča knjižnica je med obiski izvedla pet pravljčnih ur za otroke iz vrtcev Most na Soči, Dolenja Trebuša, Tolmin in Volče. Redno je obiskovala vse posoške vrtce in podružnične šole, varovance VDC Tolmin ter vse enote Doma upokojencev Podbrdo, s čimer izvaja pomembno dejavnost zagotavljanja knjižničnih storitev za ranljive skupine uporabnikov.

Nekaj ur terenskega dela smo zaradi različnih popravil na bibliobusu opravili z dostavnim vozilom, nekaj ur pa je zaradi cestnih ovir odpadlo.

4.8 DOSTAVNA KNJIŽNICA

Namenjena je prebivalcem občine Tolmin, ki živijo v težje dostopnih, demografsko ogroženih vaseh, do katerih ne vozijo javna prevozna sredstva, ter invalidom in bolnikom. S pomočjo dostavnega vozila je po vnaprej pripravljenem razporedu enkrat mesečno (z izjemo julija in avgusta) predviden obisk krajanov odročnih vasi v tolminski občini, ki jim je tako do neke mere omogočen dostop do gradiva, informacij in razvedrila, kar pozitivno prispeva k izboljšanju kakovosti življenja tudi v teh vaseh.

Načrt za leto 2022 je predvideval 10 obiskov Dostavne knjižnice v 5 vaseh v občini Tolmin (Stržišče, Logaršče, Zadlaz-Žabče, Čadrg, Zadlaz-Čadrg). Realiziranih je bilo vseh 10 obiskov. V letu 2022 si je 23 aktivnih članov izposodilo 1.444 izvodov gradiva, kar je 513 enot ali 35,5 % manj kot v letu 2021 (1.957 izposoj), a še vedno dobrih 39 % več kot leta 2019 (878 izposoj), pred epidemijo Covid-19.

V letu 2022 na Dostavni knjižnici ni bilo novo vpisanih članov.

4.9 RAZNO

Odlok o ustanovitvi

Ob aktivnem spodbujanju sveta zavoda in s sodelovanjem vodstva knjižnice z občinami ustanoviteljicami je bil 18. 3. 2022 v Uradnem listu objavljen Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin (UL RS 38/22), ki je v veljavo stopil 2. 4. 2022. S tem je knjižnica dobila zakonsko ustrezen temeljni dokument, ki določa njeno delovanje. Zavod ima 12 mesecev časa za usklajevanje internih aktov z novim odlokom.

Sprejem novega odloka, usklajenega z zakonodajo, spada tudi med realizirane ukrepe iz načrta integritete v obdobju od maja 2021 do maja 2022.

Nakup novega bibliobusa

Potem ko so začetek projekta pridobitve novega vozila za Potujočo knjižnico v letih 2020 in 2021 zamaknile izredne razmere, povezane z epidemijo, so splošno neugodne gospodarske

razmere negativno vplivale na nadaljevanje projekta v letu 2022. Izvajalec je zaradi težav z dobavami zaprosil za podaljšanje roka izdelave, kar je zaključek projekta zamaknilo v leto 2023.

Posodobljen terminski plan:

- oktober-november 2019: prijava knjižnice na neposreden poziv ministrstva
- 2020: odločba ministrstva
- 2021: podpis pogodbe o sofinanciranju in priprava DIIP, izvedba javnega naročila, izbor izvajalca
- 2021-2023: izvedba del (nakup podvozja, izdelava nadgradnje)
- 11. 10. 2021: prvo vmesno poročilo financerjem
- 24. 2. 2022: drugo vmesno poročilo financerjem
- 7. 3. 2023: zaključek izdelave

V letu 2022 smo za doseganje Cilja 9. Pridobitev novega vozila za Potujočo knjižnico veliko časa namenili sodelovanju z izvajalcem AS Domžale in njihovimi podizvajalci pri pripravi končnih načrtov notranjosti, izboru materialov in preučevanju novih možnosti v sklopu dejavnosti Potujoče knjižnice. Interno smo pripravili 3D izris notranjosti vozila po načrtu izvajalca in iskali optimalne rešitve s ciljem najboljše uporabniške izkušnje. Aktivno smo sodelovali z oblikovalcem zunanje podobe tako pri vsebinskem delu kot barvnem usklajevanju. Začeli smo tudi s pripravami na promocijske aktivnosti ob otvoritvi novega vozila.

Varstvo osebnih podatkov ново 2022

Skladno z določbami 37. člena Uredbe EU 2016/679 Evropskega parlamenta in sveta z dne 27. aprila 2016 (Uredba GDPR) smo z letom 2022 za varstvo podatkov imenovali družbo DataInfo, da bi zagotovili ustreznost ravnanja z osebnimi podatki in zasledovali aktualni strateški načrt (Cilj 10. Skrb za informacijsko varnost). Ta knjižnici zagotavlja pooblaščen osebno za varstvo osebnih podatkov v knjižnici ter svetovanje pri izvajanju in usmerjanju projekta uskladitve na področju varstva osebnih podatkov.

Sprejeli smo dokument Politike varstva osebnih podatkov z objavo na spletni strani, imenovali namensko komisijo ter pripravili Pravilnik o varstvu osebnih podatkov in poskrbeli za ustrezno dopolnitev obstoječih dokumentov z vidika varstva podatkov. Vodstvo knjižnice se je udeležilo več strokovnih seminarjev, povezanih z varstvom osebnih podatkov in sorodnimi temami. Za zaposlene smo izvedli skupno izobraževanje in jih s tem opolnomočili na področju varstva osebnih podatkov med delovnim časom.

Informacijska varnost

Informacijsko varnostna politika je vključena v novi Pravilnik o varstvu osebnih podatkov, ki ga je direktorica sprejela v juliju 2022 in predstavlja prvi korak v smer ozaveščanja in opolnomočenja zaposlenih na tem področju.

Z ureditvijo dostopa za zaposlene na stranskih vratih v matični knjižnici smo poskrbeli za večjo varnost internih prostorov knjižnice in preprečili nepooblaščenim osebam dostop do tistih prostorov knjižnice, ki niso namenjeni zunanjim obiskovalcem (Cilj 10. Ukrep 22. Izvajanje dejavnosti za izboljšanje informacijske varnosti).

E-hramba dokumentov ново 2022/2023

V začetku leta smo skupaj z večino slovenskih splošnih knjižnic pristopili k projektu e-hrambe dokumentov (Cilj 10. Skrb za informacijsko varnost. Ukrep 23. E-hramba dokumentov), ki bo knjižnici zagotovil sodoben način poslovanja. Ker gre za stroškovno obsežen projekt, smo knjižnice k njemu pristopile v okviru Združenja splošnih knjižnic in s tem bistveno zmanjšale strošek posamezne knjižnice, hkrati pa smo si s tem zagotovile pomoč strokovne skupine znotraj združenja pri izvedbi posameznih faz projekta. Združenje je za izvedbo postopkov imenovalo strokovno skupino in podpisalo pogodbo z družbo Microcop. Tekom leta 2022 so se

pripravljala vzorčna notranja klasifikacijska pravila, konec leta so bila poslana v odobritev Arhivu RS. Zaključek te faze je predviden v drugi polovici leta 2023.

Jeseni 2022 smo pristopili tudi k skupnemu javnemu naročilu za »Zajem in hrambo računov in spremljevalnih dokumentov v elektronski obliki«, ki ga je pripravila Uprava RS za javna plačila (UJP). Izbrani najugodnejši ponudnik je bila Mikrografija. Začeli smo z načrtovanjem sodelovanja v projektu.

Brisanje osebnih podatkov članov

Jeseni 2022 smo izvedli brisanje osebnih podatkov neaktivnih članov knjižnice kot nam nalaga Zakon o knjižničarstvu. Izbranih je bilo 1.131 neaktivnih članov. Pred izbrisom smo vse člane, ki knjižnice niso obiskali že več kot eno leto, povabili k ponovnemu obisku.

Izterjava gradiva in dolgov

V skladu z 41. členom Pravilnika o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin smo oktobra 2022 z dopisom pozvali 8 dolžnikov, ki tudi po prejetem 4. opominu niso vrnili izposojenega gradiva, k poravnavi obveznosti do knjižnice. V novembru 2022 smo 6 nerešenih primerov predali v nadaljnjo obravnavo podjetju za izterjavo. Po njihovem posredovanju so dolg poravnali trije, trije primeri ostajajo nerešeni.

Inventura knjižničnega gradiva

V letu 2022 je bila izvedena popolna inventura knjižničnega gradiva v Knjižnici Bovec. Zaradi nepredvidenih razlogov je bila inventura v Knjižnici Kobarid prestavljena na januar 2023.

Odpisani stoli

Zainteresiranim krajevnim skupnostim (Idrija pri Bači, Volče, Stržišče in Žabče) smo zaradi prostorske stiske in dotrajanosti oddali stare odpisane stole v Knjižnici Tolmin (sklep Svet KCK marec 2022). Oddaja je bila izvedena skladno z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (UL RS 11/18, 79/18).

Inšpekcijski pregledi

- 16. 6. 2022 inšpekcijski pregled spletne strani knjižnice
- 1. 7. 2022 Knjižnica Bovec – požarni inšpektor
- 19. 8. 2022 Knjižnica Kobarid – požarni inšpektor

Opravljeni inšpekcijski nadzori niso odkrili večjih nepravilnosti, potrebno je bilo zagotoviti dodatno usposabljanje zaposlenih v Knjižnici Kobarid zaradi spremembe v zakonodaji ter dostaviti nekatere dokumente in posebej označiti nekaj spletnih fotografij v primeru inšpekcijskega pregleda spletne strani. Vse zaznane nepravilnosti smo nemudoma odpravili.

Volišče

Knjižnica Tolmin je eno od uradnih volišč v občini Tolmin. V letu 2022 je bila galerija knjižnice v ta namen korišćena 6-krat, dežurstvo (odprtje, zaprtje prostorov, potrebna oprema v prostoru in zastava) so zagotavljali zaposleni v Knjižnici Tolmin.

Svet knjižnice

Svet zavoda se je v letu 2022 sestal na treh rednih sejah. Na svoji zadnji seji 22.12.2022 je uskladił Poslovnik o delu sveta zavoda Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin ter Pravilnik o volitvah in odpoklicu članov – predstavnikov delavcev v svet zavoda Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin z aktualnim Odlokom o ustanovitvi JZ Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin.

4.10 ODPRTOST

Načrtovano za 2022: 5.686 ur

Doseženo v 2022: 5.692 ur

Realizirano v 2021: 5.293,5 ur

V letu 2022 so bile enote knjižnice za uporabnike odprte 5.692 ur, kar je 398,5 ur več kot v letu 2021 in nekaj ur več od načrtovanega (povprečno Tolmin 53 ur, Kobarid 28 ur, Bovec 28 ur tedensko, Potujoča knjižnica 49 ur mesečno). Knjižnica Bovec je bila zaradi beljenja vseh knjižničnih prostorov in hkrati izvedbe popolne inventure knjižničnega gradiva zaprta od 21. do 25. 3. 2022. Knjižnica Kobarid je bila v času od 30. 5. do 15. 6. 2022 (dva dneva manj od načrtovanega) zaprta zaradi dokončanja prenove parketa. Zaradi omejitev, ki jih je v prvem delu leta 2022 narekovala epidemija, je bilo med 1. januarjem in 21. februarjem za vstop v knjižnico zahtevano izpolnjevanje pogoja PCT (preboleli-cepljeni-testirani), kar pa ni vplivalo na odprtost knjižnice. V tem času smo zagotavljali možnost brezstičnega vračanja in prevzemanja gradiva. Prav tako na odprtost knjižnice niso vplivale odsotnosti zaposlenih, povezane z epidemijo.

Knjižnica Tolmin

je bila za obiskovalce odprta od ponedeljka do srede in ob petkih od 9.00 do 19.00, ob četrtnih od 11.00 do 19.00 ter ob sobotah od 8.00 do 13.00. Knjižnica je v juliju in avgustu poslovala po prilagojenem urniku, in sicer: pon., tor. in sre. 13.00 – 20.00 ter čet., in pet. 8.00 – 15.00, sobota zaprto.

Knjižnica Kobarid

je bila odprta pon. in pet. 13.00 – 19.00, sre. 11.00-17.00 ter tor. in čet. 9.00 – 14.00. V juliju in avgustu je knjižnica poslovala po prilagojenem urniku: pon. 13.00 – 19.00, sre. 11.00-17.00, tor., čet. in pet. 9.00 – 14.00.

Knjižnica Bovec

je bila odprta pon. in pet. 13.00 – 19.00, sre. 11.00-17.00 ter tor. in čet. 9.00 – 14.00. V juliju in avgustu je knjižnica poslovala po prilagojenem urniku: pon. 13.00 – 19.00, sre. 11.00-17.00, tor., čet. in pet. 9.00 – 14.00.

Potujoča knjižnica in Dostavna knjižnica

sta svoje bralce obiskovali po letnem razporedu. Nekaj ur obiskov je odpadlo ali bilo nadomeščenih z dostavo gradiva zaradi cestnih ovir.

5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC

Različni ukrepi in omejitve zaradi preprečevanja širjenja virusa SARS-CoV-19 so veljali do 30. 5. 2022 in do neke mere vplivali na delovanje knjižnice, vendar zaradi tega niso nastale nedopustne finančne posledice. Nepričakovano so na dvig stroškov dela vplivale sistemske spremembe plačne lestvice.

6 OCENA ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIMI LETI

Izvajanje ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-19 je do neke mere vplivalo tudi na realizacijo zastavljenih ciljev v letu 2022, zato tudi to leto še ni neposredno primerljivo s tistimi pred epidemijo. V primerjavi s preteklimi leti, zaznamovanimi z epidemijo, je bila knjižnica v letu 2022 pri realizaciji zastavljenih ciljev uspešnejša. Povečalo se je število izposojenega gradiva in število aktivnih ter novopisanih članov kljub pogoju PCT (preboleli-cepljeni-testirani) za vstop v knjižnico v začetku leta. Višje je tudi število obiskovalcev, ki pa zaradi nove metode beleženja ni neposredno primerljivo s preteklimi leti. Obseg kupljenega gradiva je glede na pretekla leta nekoliko nižji, kar je posledica višjih cen gradiva na trgu. Več je bilo izločenega in odpisanega gradiva, manj pa v zbirko uvrščenih darov, kar smo zaradi prostorske stiske začeli sistematično omejevati. Sprostitev epidemioloških ukrepov je omogočila izvedbo večjega števila različnih dogodkov in prireditev, kljub zaprtosti zaradi vzdrževalnih del in inventure v Knjižnicah Kobarid in Bovec je bila večja tudi skupna odprtost knjižnice.

7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Ocenjujemo, da smo proračunska in lastna sredstva gospodarno in učinkovito porabili za izvajanje knjižnične dejavnosti in približevanje potrebam uporabnikov.

8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

Knjižnica v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ izvaja notranjo revizijo poslovanja enkrat na tri leta. Notranja revizija je bila izvedena maja 2020.

Direktorica je oceno delovanja sistema notranjega finančnega nadzora pripravila na osnovi samoocenitvenega vprašalnika. Glede na rezultate vprašalnika so notranje kontrole vzpostavljene na pretežnem delu poslovanja.

9 POJASNILA NEDOSEŽENIH CILJEV

Med konkretno zastavljenimi cilji glede knjižničnega gradiva ni bilo dosežen le cilj glede števila darov, uvrščenih v knjižnično zbirko. Slednje sicer načrtujemo glede na pretekle izkušnje, na realizacijo pa vplivajo številni dejavniki (število darovalcev in darovanih izvodov, njihova kakovost in primernost za uvrstitev v zbirko ter omejevanje zaradi prostorske stiske). Iz razloga višje sile (splošno neugodna gospodarska situacija in posledice epidemije), ki je povzročila zamudo z dobavami materialov pri izdelavi novega bibliobusa, je bil zaključek pridobitve novega vozila za Potujočo knjižnico prestavljen v leto 2023.

10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

Ocenjujemo, da je bila knjižnica tudi v letu 2022 optimalno odzivna na potrebe uporabnikov glede na odrejene ukrepe in omejitve, ki so izhajala iz preprečevanja širjenja virusa SARS-CoV-19. Ob nadaljevanju veljavnosti pogoja PCT za vstop v knjižnico smo zagotavljali tudi brezstične možnosti izposoje in vračanja gradiva, da bi zagotovili dostop do knjižnične zbirke

vsem prebivalcem. S tem smo pozitivno vplivali na splošno družbeno klimo. Prebivalci Posočja imajo zaradi knjižnice in njene bogate knjižnične zbirke, učinkovito organizirane knjižnične mreže ter raznolikih dejavnosti in storitev, kljub geografski oddaljenosti od večjih mest možnost dostopa do informacij in znanja ter kakovostnega preživljanja prostega časa, kar pomembno podpira osebni razvoj posameznika in območja.

S sodelovanjem in zagotavljanjem prostorskih možnosti izvedbe različnih aktivnosti smo pozitivno vplivali tudi na delo drugih lokalnih organizacij, npr. vrtcev in šol, Ljudske univerze, JSKD OE Tolmin itd.

11 ANALIZA KADROVANJA

Zaposlitve

V letu 2022 je bilo zasedenih 17 delovnih mest, od tega dve za krajši delovni čas:

	Delovno mesto	Število delovnih mest	
Uprava in skupne službe	direktor	1	
	računovodja	1	
	bibliotekar	1,5	nabava in obdelava gradiva ter domoznanska dejavnost
	operater	3/4	
Knjižnica Tolmin	bibliotekar	4	
	knjižničar	1	
	čistilka	1	
Knjižnica Kobarid	bibliotekar	2	
Knjižnica Bovec	bibliotekar	2	
Potujoča knjižnica	knjižničar	1	
	knjižničar voznik bibliobusa	1	
	skupaj	17	

V skladu s predvidenim planom v letu 2022 ni bilo zaposlitve na sistemiziranih delovnih mestih: poslovni sekretar, sistemski administrator, hišnik in manipulant. Polovično zaposlitev bibliotekarja v skupnih službah (domoznanstvo) smo v letu 2022 zagotovili z interno prerazporeditvijo zaposlenih in študentskim delom. Eden od zaposlenih je v prvi polovici leta sporazumno prekinil zaposlitev v knjižnici, delovno mesto smo enakovredno zapolnili z novo zaposlitvijo. Naloge poslovnega sekretarja je tako kot doslej opravljala računovodja. Za računalnike in mrežo je skrbel računalničar (operater). Za manjša popravila in vzdrževanja smo storitve plačevali zunanjemu izvajalcu, polovico leta je hišniške storitve za Knjižnico Tolmin v skladu s sklenjeno pogodbo opravljala Gasilska zveza Tolmin. Manipulativna knjižničarska dela so opravljali študenti.

Pri začasnih odsotnostih (poletni dopusti, bolniške in druge odsotnosti) in pri opravljanju lažjih knjižničarskih del smo si pomagali s študenti in zunanjimi izvajalci (čiščenje).

Izobraževanja zaposlenih

Strokovni delavci so se izobraževali za uporabo programskih orodij v sistemu COBISS ter se udeleževali ostalih strokovnih izobraževanj s ciljem opolnomočenja za kakovostno izvajanje različnih knjižničnih dejavnosti (Cilj 11. Strokovno usposobljeni in odzivni zaposleni). Vsi

zaposleni so se udeležili izobraževanja o varstvu osebnih podatkov, večina se je udeležila strokovnega vodenja po domoznanski razstavi V deželici Simona Rutarja v Tolminskem muzeju in skupne strokovne ekskurzije v dve enoti Mestne knjižnice Ljubljana (Zalog, Polje). Na strokovni ekskurziji smo poleg ogleda knjižnic in izmenjave delovnih izkušenj s kolegi bibliotekarji obiskali Plečnikovo cerkev na Barju v okviru praznovanja Plečnikovega leta 2022. Skladno s 6. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) program strokovne ekskurzije vključuje tudi vsebine za zagotavljanje promocije zdravja na delovnem mestu. Vodstvo knjižnice se je udeleževalo različnih seminarjev in izobraževanj tako za poslovno kot bibliotekarsko strokovno delo.

Zaposleni, vključno z vodstvom, so opravili 78 izobraževanj (34 različnih naslovov, od katerih je bilo 26 izvedenih preko spleta) v skupnem trajanju 349 ur. Iz različnih razlogov 23 načrtovanih izobraževanj ni bilo realiziranih.

Opravljen izobraževanja:

- Avtorsko pravo za knjižnice
- BibSiSt – kako se izogniti najpogostejšim napakam pri izpolnjevanju statističnih vprašalnikov
- Bralna čajanka, Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS
- Britannica online
- Delavnica za vnašalce biografij na portalu Obrazi slovenskih pokrajin
- Dnevi evropske kulturne dediščine, spletno srečanje
- Dohodninska reforma, DRFR Nova gorica
- Izobraževanje za učinkovito iskanje digitalnih vsebin na portalu Digitalne knjižnice Slovenije
- Jesensko srečanje računovodij v JS
- Knjižnica, igrišče znanja in zabave: Ded, ki je prisurfal na internet: od analogne k digitalni inkluziji starejših
- Konferenca Cobiss
- Kongres ZBDS: Proaktivno delovanje knjižnic
- Medijska pismenost je kompetenca
- Napreden pristop k oblikovanju promocijskega materiala knjižnice
- Občni zbor Društva bibliotekarjev Primorske in Notranjske, 2.9.2022, Ilirska Bistrica
- Ogled razstave V deželici Simona Rutarja v Tolminskem muzeju
- Seminar SAOP: Kadrovska evidenca
- Seminar SAOP: Obrazec REK-O
- Ocenjevanje in napredovanje javnih uslužbencev s poudarkom na novostih ter aktualnosti na področju izplačila plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja v javnem sektorju v letu 2022
- Dostopnost spletišč v skladu z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij
- Inkluzivnost splošnih knjižnic: dostopnost knjižničnega prostora
- Strokovna ekskurzija MKL, Knjižnica Polje in Zalog
- Strokovno posvetovanje sekcije za Potujoče knjižnice in srečanje potujočih knjižnic
- Strokovno srečanje Bralnice pod slamnikom
- Uporaba programske opreme COBISS3/Serijske publikacije - nabava
- Uporaba programske opreme COBISS3/Zaloga - serijske publikacije
- Varstvo osebnih podatkov in informacijska varnost (več seminarjev)
- Varstvo pri delu
- Vrednotenje in vprašanja iz prakse pri vodenju bibliografij v sistemu COBISS.SI

- Webinar za moderatorje bralnih klubov: izpopolnjevalna stopnja
- Zakonska ureditev delovnega časa in zakonite evidence
- ZVOP-2

Napredovanja zaposlenih

Napredovanja v plačne razrede

V skladu z Uredbo o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede so vsi zaposleni do 15. marca 2022 prejeli letno oceno delovne uspešnosti za leto 2021, preverjanje pogojev za napredovanje v plačni razred na podlagi (3) odstavka 16. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS)²⁷ in določil Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede je bilo opravljeno do 15. 11. 2022. Pri preverjanju pogojev je bilo ugotovljeno, da sta dva zaposlena že dosegla najvišji možni plačni razred najvišjega naziva, ena zaposlena se je med ocenjevalnim obdobjem upokojila. Dva zaposlena sta v skladu s 5. členom Uredbe zbrala zadostno število točk za napredovanje za 2 plačna razreda, vendar je eden od njiju v trenutnem nazivu že dosegel najvišji plačni razred in zato ne izpolnjuje pogojev za napredovanje v plačni razred. V skladu z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju ((Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22)) zaposleni pridobi pravico do plače v skladu z višjim plačnim razredom s 1. decembrom 2022. Zaradi sporazumne prekinitve delovnega razmerja v letu 2022 nihče od zaposlenih ni napredoval v plačni razred.

Določbe Uredbe o spremembah Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Uradni list RS, št. 121/21) niso vplivale na nobenega izmed zaposlenih.

Napredovanja v strokovne nazive

V letu 2022 je ena od zaposlenih napredovala v višji strokovni naziv. V skladu z veljavno zakonodajo je zaposlena pridobila pravico do plače v skladu z višjim plačnim razredom s 1. decembrom 2022.

²⁷ (3) Javni uslužbenec lahko na podlagi tega zakona napreduje vsaka tri leta za en ali dva plačna razreda, če izpolnjuje predpisane pogoje. Kot napredovalno obdobje se šteje čas od zadnjega napredovanja v višji plačni razred. Za napredovalno obdobje se upošteva čas, ko je javni uslužbenec delal na delovnih mestih, za katere je predpisana enaka stopnja strokovne izobrazbe. Pristojni organ oziroma predstojnik najmanj enkrat letno preveri izpolnjevanje pogojev za napredovanje.

12 INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

Načrtovano za leto 2022		Izvedeno v letu 2022	
	Načrtovana sredstva		Porabljena sredstva
KNJIŽNICA TOLMIN			
1 Tekoče večje vzdrževanje			
Barvanje lesene ograje na stopnišču	1.800	Barvanje ograje	2.111,32
2 Računalniška in tehnična oprema			
		Računalnik	2.745,29
		Računalniška oprema (switch)	98,94
Nakup IKT (poziv MzK)	1.066	Zavrtnjena prijava	
3 Drugo			
Zamenjava požarne centrale	2.462	Zamenjava požarne centrale	3.004,41
Lesena sedala v atriju	3.513	Lesene letve in profili	2.190,23
Razstavne vitrine	2.700	Vitrine 4x	3.455,04
Službeni vhod in vhod v rač. sobo	1.818	Nujna zamenjava klime v rač. sobi	1.544,52
Dokumentacija prenove (izpos. del) iz 2021	2.918	Dokumentacija prenove (izpos. del)	3.477,00
SKUPAJ			20.133,84
Investicije			
Nakup novega vozila za Potujočo knjižnico	129.457		prestavljeno
Računalniška oprema SS	1.500	Računalnik računovodstvo	1.507,09
KNJIŽNICA KOBARID			
1 Investicijsko vzdrževanje			
Dokončanje prenove parketa	5.066	Delna prenova parketa	4.195,82
		Spremljevalna dela ob prenovi parketa	3.585,47
2 Računalniška in tehnična oprema			
Plastifikator za dokumente	150	Plastifikator	140,59
Nakup IKT (poziv MzK)	230	Tablični računalnik	229,99
3 Drugo			
Oprema za Knjižnico semen	780	Plastični zabojčki	579,50
SKUPAJ			7.781,29
KNJIŽNICA BOVEC			
I Vzdrževalna dela			
Beljenje	2.000	Beljenje	2.000
2 Računalniška in tehnična oprema			
DVD predvajalnik	175	DVD predvajalnik	157,70
Mobilni aparat	308	Mobilni aparat	180,72
Nakup IKT (poziv MzK)	1.066	Zavrtnjena prijava	
3 Pohištvena oprema			
Preureditev pohištva	2.900	Predelava pohištva	866,20
4 Drugo			
SeniKnjig, luči	545	SeniKnjig	420,00
SKUPAJ			3.624,62

Sredstva za investicije in investicijsko vzdrževanje so bila zagotovljena iz proračuna posamezne občine za leto 2022 in rezultata preteklih let.

Nakup IKT s sredstvi Ministrstva za kulturo

Knjižnica se je tudi v letu 2022 prijavila na razpis Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa IKT opreme in v ta namen planirala nekaj sredstev. Osnovni kriteriji razpisa so trenutna opremljenost z napravami, njihova starost in število prebivalcev ter po dodatnem sklepu komisije še odobritev sofinanciranja tabličnih računalnikov za tiste knjižnice in/ali enote, ki jim sofinanciranje ni bilo odobreno. Z odločbo so bila naši knjižnici odobrena sredstva za sofinanciranje 80% vrednosti tabličnega računalnika za Knjižnico Kobarid. Knjižnici Tolmin in Bovec sta bili uvrščeni na rezervno listo.

Investicijsko vzdrževanje

Skladno z zastavljenim ciljem zagotavljanja vzdrževanja in posodabljanja prostorov za izvajanje knjižnične dejavnosti (Cilj 7. Ukrep 14) in zagotovljenimi finančnimi sredstvi smo tudi v letu 2022 izvedli nekatera vzdrževalna dela kot izhaja iz tabele. V tolminski knjižnici smo zamenjali dotrajano požarno centralo, obnovili stopniščno ograjo ter nabavili in montirali nova lesena sedala v atriju. Pobeljeni so bili prostori Knjižnice Bovec s stopniščem in dokončana popolna prenova parketa ter beljenje prostorov v Knjižnici Kobarid.

Investicije v osnovna sredstva skupnega pomena

Skupne službe

V letu 2022 smo zamenjali dotrajan računalnik v računovodstvu in nabavili prenosni računalnik za računalničarja, ki se večinoma uporablja v Tolminu.

Potujoča knjižnica

Zaradi zamika izdelave novega vozila za Potujočo knjižnico iz razloga višje sile smo v letu 2022 finančno realizirali dokončanje oblikovanja zunanje podobe vozila in uredili ustrezno električno napeljavo z varnostno omarico za polnjenje baterij vozila. Zaključek projekta je predviden za leto 2023.

Tolmin, 17. 2. 2022

Poslovno poročilo pripravila: Jerneja Berginc, direktorica

II RAČUNOVODSKO POROČILO

Računovodsko poročilo Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2022 je pripravljeno v skladu z Zakonom o računovodstvu, Zakonom o javnih financah, Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Pravilnikom o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti, Slovenskimi računovodskimi standardi in drugimi predpisi s področja računovodstva.

Računovodsko poročilo obsega pojasnila in razkritja v zvezi z računovodskimi izkazi.

1 POJASNILA K BILANCI STANJA

– Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Program dela Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin, ki vsebuje tudi načrt nabav in gradenj oz. načrtovane investicije, je bil sprejet marca 2022. Spremembe finančnega načrta, ki so nastale iz več razlogov, so bile potrjene na 12. seji Sveta knjižnice, na sam Program dela knjižnice pa niso imele večjega vpliva.

Zaradi razmer na trgu se je dokončanje izdelave novega vozila potujoče knjižnice premaknilo iz septembra 2022 v leto 2023. Občina Tolmin bo že zagotovljena sredstva za ta namen v višini 105.000 € uvrstila v proračun leta 2023. Predvidena lastna sredstva knjižnice za novo vozilo bodo porabljena ob zaključku investicije.

Stanje dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju je ob koncu leta 2022 nižje od preteklega leta, saj vrednost nabavljene nove opreme v letu 2022 ne presega vrednosti obračunane amortizacije.

Vrednost izdelave dokončne zunanje podobe novega vozila potujoče knjižnice in priprave dokumentacije za prenovo WC-jev in vhoda na izposojno v nadstropju Knjižnice Tolmin je izkazana med investicijami v teku.

Med drobni inventar štejemo tudi knjižnično gradivo, to so knjige, serijske publikacije, glasbene zgoščenke, DVD-ji, zemljevidi, ipd. Nabavljena vrednost knjižničnega gradiva v letu 2022 znaša 87.356 €. Nabava knjižničnega gradiva je bila financirana iz naslednjih virov:

- Ministrstvo za kulturo	17.703 €
- Občina Bovec	14.720 €
- Občina Kobarid	13.665 €
- Občina Tolmin	38.829 €
- Lastna sredstva 2021	1.628 €
- Sredstva preteklih let	811 €

Drobni inventar in knjižnično gradivo, katerega posamična vrednost ne presega 500 €, se ob nabavi v celoti amortizirata, zato na sedanjo vrednost sredstev v upravljanju nimata vpliva.

Knjižnica je v letu 2022 odpisala staro in neuporabno pohištveno opremo, zastarelo in pokvarjeno računalniško in drugo opremo brez sedanje vrednosti.

Knjižnica je med letom odpisala knjižnično gradivo, ki so ga bralci izgubili in zanj poravnali odškodnino. V skladu z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva je knjižnica odpisala večje število enot knjižničnega gradiva.

– Kratkoročna sredstva in kratkoročne časovne razmejitve

Stanje dobroimetja na računu pri UJP je ob koncu leta 2022 nižje kot leto prej, to pomeni več finančnih odlivov kot prilivov leta, kar pojasnujemo v bilanci po denarnem toku.

Med kratkoročnimi terjatvami do uporabnikov enotnega kontnega načrta ima knjižnica odprte terjatve do občin ustanoviteljic: Občina Kobarid in Občine Bovec nam dolgujeta decembrsko dotacijo, do EZR Občine Tolmin pa izkazuje knjižnica terjatev za obresti na vpogled. Med terjatvami konta 14 je izkazana tudi terjatev za obračunano izolacijo v decembru in terjatev za stroške medknjižnične izposoje.

Med drugimi kratkoročnimi terjatvami v skupni kontov 17 ima knjižnica odprto terjatev do ZZZS za refundacijo nadomestil oz. bolniških odsotnosti v decembru, terjatev za plačane akontacije davka od dohodka pravnih oseb in terjatev do banke iz poslovanja s plačilnimi karticami. Stanje aktivnih časovnih razmejitev predstavljajo delna plačila naročnin na revije, ki izidejo v letu 2023.

– Zaloge

Med zalogami knjižnica vodi vrednost proizvodov, to je brošure Gabrijela Mrak, tolminska operna pevka, ki jo je v letu 1999 izdala knjižnica. Med zalogami imamo knjiženo tudi stanje torb z logotipom po nabavni vrednosti. Bombažne torbe, ki smo jih nabavili v letu 2022, so namenjene promociji na različnih akcijah in projektih knjižnice ter prodaji uporabnikom na izposoji.

– Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve

Med kratkoročnimi obveznostmi do zaposlenih ob koncu leta 2022 knjižnica izkazuje obračunano plačo z nadomestili in povračili za mesec december in redno delovno uspešnost drugega polletja vključno z dajatvami. Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev izkazujejo odprte obveznosti na dan 31. 12. 2022, ki še niso zapadle v plačilo. Kratkoročne obveznosti do uporabnikov proračuna predstavljajo obveznosti, ki izhajajo iz e-računov proračunskih uporabnikov in so potrjene z IOP obrazci.

Pasivne časovne razmejitve sestavljajo sredstva, ki so jih vse tri občine namenile za izdajo knjige o zgodovini knjižničarstva in ostanek sredstev, namenjen vzdrževanju in popravilu obstoječega vozila potujoče knjižnice ter ostanek sredstev zaradi zamika dokončanja novega vozila.

– Viri sredstev

V skupini kontov 92 – Dolgoročne pasivne časovne razmejitve predstavljajo prejete donacije za vgradnjo dvigala in za nakup opredmetenih osnovnih sredstev ter vrednost umetnin, ki so bile knjižnici podarjene v trajno last. Vrednost donacij se je zmanjšala, zaradi obračunane amortizacije dvigala v 2022. V skupini 98 pa izkazujemo sredstva prejeta v upravljanje od vseh treh občin ustanoviteljic, sredstva ministrstva za pogodbeno sofinanciranje novega vozila in presežek prihodkov nad odhodki.

Stanje konta 980 – Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje ob koncu leta 2022, znaša 746.361 € in je nižje kot v predhodnem letu. To pomeni, da je bila amortizacija, obračunana v breme virov sredstev, višja od vrednosti opreme, nabavljene v letu 2022.

Zaradi lastne soudeležbe pri nakupu opreme in investicijskem vzdrževanju je stanje konta 985 nižje od predhodnega leta. Presežek prihodkov nad odhodki leta 2022 znaša 3.628,07 € in povečuje konto 985 – nerazporejeni presežek prihodkov nad odhodki.

2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV

- Analiza prihodkov

Celotni prihodki poslovanja knjižnice so v letu 2022 glede na prihodke v predhodnem letu nižji za 2,76 % oz. 18.622 €. Prihodki, prejeti iz javnih financ, so se glede na predhodno leto zmanjšali na račun izplačil dodatkov za delo v rizičnih razmerah v času razglašene epidemije v predhodnem obdobju. Občina Tolmin je v proračunu za leti 2021 in 2022 knjižnični dejavnosti namenila enak znesek, po podpisani pogodbi z gasilci o opravljanju vzdrževalnih del za javne zavode pa je knjižnica v letu 2022 prejela 3.333 € manj sredstev od prvotno zagotovljenih. Skladno s pogodbenimi določili Ministrstva za kulturo je knjižnica za nakup licenc za e-gradivo v 2022 namenila več sredstev kot v predhodnem letu.

Lastni prihodki knjižnice, to so prihodki iz plačil naših uporabnikov na izposoji, se glede na leto prej skoraj niso spremenili, drugi prihodki knjižnice (tisk nalepk, bibl. zapisi, odškodnine, uporabnine) pa so glede na predhodno leto bistveno višji. Največji delež povečanja izhaja iz prihodkov od uporabe galerije za soočenja strank in predstavitve kandidatov v volilnem letu ter od nadomestila za uporabo galerije kot volišča.

Struktura prihodkov knjižnice je v primerjavi s predhodnim letom naslednja:

Opis – vrsta prihodka	leto 2021	leto 2022	indeks
- Prihodki od članarin	21.579	21.779	
- Ostali prihodki na izposoji	19.196	18.269	
- Drugi prihodki (zapisi, odškodnine, uporaba gal.)	1.496	5.034	
<i>Nejavni prihodki iz izvajanja javne službe</i>	42.271	45.082	1,066
- Prihodki za stroške dela	492.370	497.351	
- Prihodki za materialne stroške	60.246	62.154	
- Prihodki za delovanje potujoče knjižnice	25.781	22.962	
- Prihodki za vzdrževanje	7.376	5.600	
- Prihodki za prireditve in projekte	9.833	10.587	
- Drugi prihodki – e-knjige	6.706	7.566	
- Prihodki proračuna RS za dodatke in nadomestila	29.554	6.009	
- Prihodki prejšnjih obdobj	303	0	
<i>Prihodki iz javnih financ</i>	632.168	612.229	0,968

- Analiza odhodkov

Zaradi dviga cen in razmer na trgu so se stroški materiala in stroški storitev leta 2022 povečali glede na predhodno leto, največ pri stroških energije. Na višje stroške storitev so vplivali tudi drugi dejavniki; to so nadomeščanja odsotnosti s študentskim delom, ureditev področja varstva osebnih podatkov, uporabnikom omogočena izposoja preko paketnikov, nakup licenc za e-gradivo ter omogočen dostop do baze slovenskih filmov, udeležba zaposlenih na klasičnih izobraževanjih in posledično službene poti, izvedeno investicijsko vzdrževanje s spremljajočimi deli ter izvedba vseh dejavnosti. V letu 2022 nam je zaradi boljše epidemiološke situacije uspelo izvesti večje število dogodkov, to so različne akcije in dejavnosti za spodbujanje bralne kulture tako za otroke in mladino kot za odrasle ter organizirali druge dejavnosti in prireditve, nekatere tudi v sodelovanju z drugimi institucijami.

Največji delež med odhodki predstavljajo stroški dela, ki so se v letu 2022 glede na predhodno leto zmanjšali za 5,2 %. Na zmanjšanje teh stroškov so vplivali izplačani dodatki za delo v

rizičnih razmerah, do katerih so bili upravičeni zaposleni v predhodnem obdobju. Med letom 2022 je prišlo do sprememb na področju plač in drugih izdatkih za zaposlene kot posledica dogovora med sindikati in vlado RS, in sicer so se povečale vrednosti plačnih razredov, izplačan je bil drugi del regresa za letni dopust z obdavčitvijo, višja so povračila zaposlenim in premije KDPZ. Kljub temu povečanju pa zaradi refundiranih nadomestil, drugih odsotnosti zaposlenih in delno nezasedenega delovnega mesta pri teh izdatkih ni nastala večja razlika glede na plan. V letu 2022 knjižnica izkazuje višje odhodke kot prihodke, vendar smo skladno s soglasjem Občine Kobarid del investicijskega vzdrževanja pokrili iz rezultata preteklih let.

- Amortizacija

Amortizacijo smo obračunavali po predpisanih stopnjah. Drobni inventar s posamično vrednostjo pod 500 € smo odpisali v celoti ob izdaji v uporabo. Stroške amortizacije smo zmanjšali v breme virov sredstev. Amortizacija oz. odpis drobnega inventarja, ki ni bil predviden in planiran iz sredstev proračunov, pa pokrivamo iz tekočih prihodkov leta. Ti stroški so v letu 2022 nižji kot v predhodnem letu. Med drobni inventar spada tudi knjižnično gradivo, amortizacijo gradiva knjižimo v breme virov sredstev.

- Drugi stroški in finančni odhodki

Med drugimi stroški v letu 2022 knjižnica izkazuje izplačilo nagrade in drugih izdatkov za obvezno študentsko prakso.

- Poslovni izid

Poslovni izid oz. presežek prihodkov nad odhodki po prenosu sredstev iz rezultata v letu 2022 znaša 3.628,07 €, davek od dohodka pravnih oseb ni obračunan zaradi davčne izgube.

3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

V postavkah po načelu denarnega toka knjižnica v letu 2022 izkazuje precej nižje prihodke, pa tudi nižje odhodke glede na predhodno leto. V denarnem toku leta 2021 je namreč izkazan priliv iz proračuna RS za izplačilo dodatkov za delo v rizičnih razmerah v drugem valu epidemije leta 2020 ter večji investicijski prilivi iz državnega in občinskih proračunov za izdelavo novega vozila potujoče knjižnice.

Knjižnica v izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka v letu 2022 izkazuje višje skupne odhodke kot prihodke, presežek odhodkov nad prihodki znaša 18.868 €. Na negativno razliko vplivajo predvsem investicijski odhodki, ki jih je knjižnica delno pokrila iz rezultata predhodnih let.

Lastni prihodki iz izvajanja javne službe so v 2022 višji glede na predhodno leto, predvsem so to drugi prihodki in sicer od oddaje galerije v uporabo za volišče ali za razna strankarska srečanja v volilnem letu.

Po denarnem toku so odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim v letu 2022 višji glede na leto 2021. V letu 2022 je bila izplačana redna delovna uspešnost za vseh 12 mesecev, izplačan je bil poračun regresa za dopust z obdavčitvijo, zvišala sta se prevoz na delo in regres za prehrano, višje so bile tudi premije KDPZ. Manj pa je bilo izplačanih dodatkov k plači, razlika pri drugih izdatkih pa je nastala zaradi upokojitve v letu 2021 in takrat izplačane odpravnine.

Na višje tekoče odhodke po denarnem toku so v letu 2022 vplivale spremenjene razmere na trgu in posledično višje cene energentov, materiala in storitev.

Investicijskih odhodkov oz. odlivov izkazujemo v letu 2022 bistveno manj kot v predhodnem letu, ko smo poravnali izvedena dela pri izdelavi novega vozila potujoče knjižnice. V letu 2022 med investicijskimi odhodki knjižnica izkazuje višje izdatke za opremo in izdatke za investicijsko vzdrževanje kot v predhodnem letu. Vrednost nakupa drugih osnovnih sredstev (knjižničnega gradiva) v letu 2022 je glede na predhodno leto nižja.

4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Akt o ustanovitvi Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin v 12. členu določa, da zavod lahko opravlja tudi gospodarsko dejavnost, če je ta oziroma njen prihodek namenjen opravljanju knjižnične dejavnosti kot javne službe. Del javne službe knjižnice so zato tudi prihodki iz občasne uporabe prostora Knjižnice Tolmin, bibliografski zapisi in tisk nalepk za gradivo.

5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

Knjižnica v izkazu računa financiranja v letu 2022 izkazuje le znesek zmanjšanja sredstev na računu.

6 PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA – PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI ZA LETO 2022

Po načelu nastanka dogodka knjižnica v letu 2022 izkazuje 657.310,60 € vseh prihodkov in 658.163,82 € celotnih odhodkov, kar pomeni 853,22 € presežka odhodkov nad prihodki. Skladno s finančnim načrtom in s soglasjem Občine Kobarid je knjižnica iz rezultata preteklih dveh let pokrila del investicijskega vzdrževanja, to je prenovo lesenega parketa v Knjižnici Kobarid.

Po prenosu teh sredstev v višini 4.481,29 € znaša ugotovljeni poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki za poslovno leto 3.628,07 €. Knjižnica kot javni zavod izpolnjuje pogoje za uveljavljanje oprostitve plačila davka po 9. členu ZDDPO-2, zato smo v davčnem obračunu najprej izvzeli prihodke od nepridobitne dejavnosti in v skladu s 27. členom tega zakona izvzeli tudi sorazmerni del odhodkov. Zaradi presežka odhodkov nad prihodki tekočega leta je izkazana davčna izguba in davek od dohodka pravnih oseb ni obračunan.

Svet knjižnice je na 13. redni seji dne 27. 02. 2023 podal soglasje, da presežek prihodkov nad odhodki ostane nerazporejen. V skladu z zakonodajo končni sklep o namenski porabi presežka sprejmejo ustanoviteljice.

7 POROČILO O PORABI SREDSTEV AMORTIZACIJE

V letu 2022 občine soustanoviteljice niso namenile sredstev za pokrivanje amortizacije. Stroške amortizacije nabavljenega drobnega inventarja je knjižnica pokrila iz lastnih virov.

8 POROČILO O PORABI SREDSTEV ZA INVESTICIJE V LETU 2022

Knjižnica je v letu 2022 prejela investicijska sredstva porabila za naslednje namene:

- V Knjižnici Tolmin: zamenjava požarne centrale, lesena sedala v atriju knjižnice in barvanje lesene ograje notranjega stopnišča;
- V Knjižnici Kobarid: prenova drugega dela lesenega parketa, tablični računalnik;
- V Knjižnici Bovec: maketa seniKnjig, mobi aparat, predvajalnik Sony, ureditev osrednjega dela knjižnice;
- Potujoča knjižnica: oblikovanje zunanje podobe novega vozila potujoče knjižnice.

Iz rezultata preteklih let smo nabavili še namizni in prenosni računalnik, steklene vitrine, klima napravo, plastifikator in pripravo dokumentacije prenove WC-jev, vhoda v nadstropju in izposojevalnega dela Knjižnice Tolmin.

Med investicijske odhodke kot drobni inventar štejemo tudi nabavo knjižničnega gradiva, ki je bil financiran iz proračunov občin, državnega proračuna in lastnih virov.

PODATKI O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH MINISTRSTVA ZA KULTURO

Na neposrednem pozivu k predložitvi predlogov za sofinanciranje nakupa IKT opreme je knjižnica glede na kriterije razpisa uspela pridobiti sredstva v višini 184 € za nakup tabličnega računalnika za Knjižnico Kobarid. Nakup knjižničnega gradiva, ki ga sofinancira Ministrstvo za kulturo RS, je potekal v skladu s pogodbo.

9 POROČILO O POPISU TER POROČILO O USKLAJEVANJU PO 37. ČLENU ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

Popisna komisija je na dan 31.12.2022 popisala vsa sredstva knjižnice, terjatve in obveznosti. Inventurna komisija je popis neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev opravila s pomočjo čitalnika. V popisne liste je zabeležila spremembe nahajališč in druge ugotovitve popisa. Inventurna komisija ni ugotovila primanjkljajev, predlagala pa odpis nekaterih pokvarjenih, neuporabnih ali zastarelih OS, ki so v celoti amortizirana in odpis drobnega inventarja.

Popisala je tudi knjižnično gradivo v vseh oddelkih, in sicer vsak tisoči izvod s končnico inv. številke 31, pri čemer je ugotovila, da je 1 izvod ni bil najden. Popisani so bili tudi tekoče naročeni časopisi in revije, ki se hranijo v skladišču tolminske knjižnice, to je 60 naslovov.

Med letom 2022 smo v skladu z Navodili NUK –a za izločanje in odpis gradiva zaradi prostorske stiske izločili in odpisali duplikate, zastarelo, neaktualno in neuporabno gradivo, pa tudi gradivo, ki je bilo preveč poškodovano za izposajo, skupno je bilo odpisanih 3.505 enot. Odpisanih je bilo tudi 29 enot gradiva, ki so ga bralci izgubili ter zanj poravnali odškodnino.

Popisna komisija je popisala tudi predmete ter knjige in kartografsko gradivo večje in trajnejše vrednosti in ni ugotovila popisnih razlik, saj jih knjižnica hrani v domoznanstvu oz. ognjevarnih omarah v malem skladišču in ni namenjeno prosti izposoji.

Pri popisu denarnih sredstev komisija ni ugotovila popisnih razlik, saj se izkazana sredstva na zadnjem izpisku iz TRR in na zadnjem blagajniškem dnevniku ujemajo s knjigovodskimi podatki.

Pri popisu obveznosti inventurna komisija ni ugotovila popisnih razlik, vse odprte obveznosti še niso zapadle ali pa izhajajo iz obračunskih listin na dan 31. 12. 2022.

Popisane so bile tudi pasivne in aktivne časovne razmejitve, kjer ni ugotovila odstopanj.

Pri popisu terjatev komisija ni ugotovila popisnih razlik, terjatve do proračunskih uporabnikov so usklajene z IOP obrazci.

Pri popisu zalog je komisija ugotovila, da se zaloga knjig Gabrijela Mrak, tolminska operna pevka ujema s knjigovodskim stanjem in znaša 108 izvodov, zaloga bombažnih torb z logotipom pa znaša 297 kosov.

Svet knjižnice je potrdil poročilo inventurne komisije in sprejel sklep, da se opravijo predlagani odpisi.

Knjižnica je z vsemi tremi občinami ustanoviteljicami (Občino Tolmin, Občino Kobarid in Občino Bovec) uskladila stanje kratkoročnih terjatev, stanje sredstev v upravljanju skupaj s presežkom prihodkov nad odhodki iz preteklih let in dobičkom iz leta 2022.

Tolmin, 22. 2. 2023

Računovodsko poročilo pripravila: Darija Uršič, računovodkinja

ZAKLJUČEK

Celotno Letno poročilo Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2022 (Poslovno poročilo, računovodsko poročilo z izkazi in pojasnili ter Izjavo o oceni notranjega nadzora javnih financ) je Svet knjižnice potrdil na svoji 13. redni seji dne 27. 2. 2023.

Jerneja Berginc, direktorica

Ime uporabnika:
KNJIŽNICA TOLMINSedež uporabnika:
Tumov drevored 6, 5220 TOLMINŠifra proračunskega uporabnika:
37451Podskupina prorač. uporabnika:
3.4.Matična številka:
5052980000**Bilanca stanja
na dan 31.12.2022**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	001	822.090	842.469
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	17.201	17.201
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	15.088	14.579
02	NEPREMIČNINE	004	945.990	942.513
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	531.051	502.129
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	4.069.232	4.004.840
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	3.664.194	3.605.377
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	012	177.438	196.274
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	262	159
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	153.568	171.373
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	0	0
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	0
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NACRTA	017	21.485	21.302
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	1.991	3.311
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	132	129
	C) ZALOGE	023	794	485
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0

Bilanca stanja na dan 31.12.2022

v EUR (brez centov)

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	324	327
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	470	158
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ	032	1.000.322	1.039.228
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	034	75.523	77.465
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	40.533	38.237
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	13.633	10.484
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	6.032	5.794
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	55	269
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	15.270	22.681
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	044	924.799	961.763
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	85.937	87.737
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0

**Bilanca stanja
na dan 31.12.2022**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	748.161	767.118
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	90.701	106.908
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ	060	1.000.322	1.039.228
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

Kraj in datum oddaje

Tolmin, 28.02.2023

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

Darija Uršič

Odgovorna oseba

Jerneja Berginc, direktorica

Ime uporabnika:
KNJIŽNICA TOLMINSedež uporabnika:
Tumov drevored 6, 5220 TOLMINŠifra proračunskega uporabnika:
37451Podskupina prorač. uporabnika:
3.4.Matična številka:
5052980000**Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
od 01.01.2022 - 31.12.2022**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	660	654.279	0
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	654.195	0
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	84	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	415	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	2.617	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	667	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI	670	657.311	0
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	671	163.266	0
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	68	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	65.272	0
461	STROŠKI STORITEV	674	97.926	0
	F) STROŠKI DELA	675	493.675	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	373.994	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	61.556	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	58.125	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	678	0
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	545	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	0	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	684	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez centov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI	687	658.164	0
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	688	0	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	689	853	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	691	0	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	692	853	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	4.481	0

Kraj in datum oddaje

Tolmin, 28.02.2023

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

Darija Uršič

Odgovorna oseba

Jerneja Berginc, direktorica

Ime uporabnika:
KNJIŽNICA TOLMINSedež uporabnika:
Tumov drevored 6, 5220 TOLMINŠifra proračunskega uporabnika:
37451Podskupina prorač. uporabnika:
3.4.Matična številka:
5052980000**Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov
od 01.01.2022 - 31.12.2022**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	860	654.279	674.439
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	654.195	674.334
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	84	105
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	415	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	2.617	1.494
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	867	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI	870	657.311	675.933
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	871	163.266	141.393
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	68	81
460	STROŠKI MATERIALA	873	65.272	50.961
461	STROŠKI STORITEV	874	97.926	90.351
	F) STROŠKI DELA	875	493.675	520.724
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	373.994	402.055
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	61.556	64.983
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	58.125	53.686
462	G) AMORTIZACIJA	879	678	1.088
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	545	79
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	0	0
468	L) DRUGI ODHODKI	883	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	884	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0

**Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov
od 01.01.2022 - 31.12.2022**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI	887	658.164	663.284
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	888	0	12.649
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	889	853	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	86
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	891	0	12.563
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	892	853	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	4.481	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	16	16
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

Kraj in datum oddaje

Tolmin, 28.02.2023

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

Darija Uršič

Odgovorna oseba

Jerneja Berginc, direktorica

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

KNJIŽNICA TOLMIN

Tumov drevored 6, 5220 TOLMIN

Šifra: 37451

Matična številka: 5052980000

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v / na KNJIŽNICA TOLMIN.

Oceno podajam na podlagi:

* ocene notranje revizijske službe za področja:

* samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja:

* ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

V / Na KNJIŽNICA TOLMIN je vzpostavljen(o):

1. primerno kontrolno okolje

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

2. upravljanje s tveganji

2.1. cilji so realni in merljivi, t.j. da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

2.2. tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

3. na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

4. ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

5. ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

6. notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) z lastno notranjerevizijsko službo,

☐

b) s skupno notranjerevizijsko službo,

☐

c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,

☒

Naziv in sedež **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:**

Helena Kosmač s.p., Pot Draga Jakopiča 34,
Ljubljana

Navedite matično številko **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:**

9050906000

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio evrov:

☐ DA

☒ NE

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:

15.07.2020

d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

☐

V letu 2022 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

1. Sprejet je bil nov Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin in z njim usklajeni interni akti zavoda
2. Urejeno je bilo področje varstva osebnih podatkov v skladu z zakonodajo

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

1. V teku je priprava na povezovanje različnih računalniških sistemov, ki bi avtomatizirali spremljanje poslovanja zavoda (COBISS in SAOP)

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika:

Jerneja Berginc, direktorica

Datum podpisa predstojnika:

22.02.2023